

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Eksportfinansiering Norge

Deres ref

Vår ref
21/4102

Dato
1. juli 2021

Eksportfinansiering Norge – tildelingsbrev for 2021

1. Innledning

Nærings- og fiskeridepartementet viser til Prop. 195 S (2020-2021) og Innst. 600 S (2020-2021), jf. også Prop 1 S (2020-2021), Prop 1 S Tillegg 1 (2020-2021), Innst. 2 S (2020-2021), Innst. 5 S (2020-2021), Innst. 8 S (2020-2021) og Stortingets budsjettvedtak 19. desember 2020 og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak av 18. juni 2021 og departementets styringssignaler for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) for 2021. Eksfin etableres 1. juli 2021 og overtar ansvaret for forvaltning av låne- og garantiordningene som tidligere ble forvaltet av Eksportkreditt Norge og GIEK.

Tildelingsbrevet fastsetter mål, indikatorer og prioriterte tiltak for Eksfin i 2021 og inneholder forventninger til Eksfins etablering og videreutvikling. Brevet spesifiserer også enkelte andre konkrete aktiviteter og oppdrag for 2021, men gir ikke en uttømmende oversikt over virksomhetens oppgaver. Virksomhetens myndighet, ansvar og faste oppgaver framgår av *Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)* (heretter Hovedinstruksen). Regulering av ordninger som Nærings- og fiskeridepartementet har delegert til Eksfin går fram av *Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger* (heretter Regelverket). Krav til midlertidig eierskap er regulert i *Retningslinjer for forvaltningen av selskap hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*.

Departementet tar forbehold om at virksomheten innenfor gjeldende rammer kan bli pålagt enkelte oppgaver i tillegg til de som er beskrevet i dette brevet. I slike tilfeller skal det sendes tillegg til tildelingsbrev.

2. Overordnede utfordringer og prioriteringer

Eksfin er nå etablert som en ny samlet eksportfinansieringsenhet etter sammenslåing av GIEK og Eksportkreditt Norge. Sammenslåingen er gjennomført gjennom virksomhetsoverdragelser fra to likeverdige parter som begge medbringer sine styrker. Tilbudet til næringslivet videreføres i Eksfin. Formålet med sammenslåingen er å gjøre tilbudet enklere for brukerne og få et mer effektivt eksportfinansieringssystem. Eksfin skal i 2021 prioritere å videreutvikle Eksfin slik at formålet med sammenslåingen realiseres.

Det er allerede gjort et betydelig arbeid av interimsstyret og de ansatte i de to virksomhetene i etableringen av Eksfin. Samtidig står Eksfin overfor en videre omstillingsprosess og arbeid med å bygge en ny felles organisasjonskultur. Det er vesentlig at ansattes rettigheter ivaretas i prosessene og at Eksfin bygger en ny organisasjonskultur som bygger på det beste fra Eksportkreditt Norge og GIEK.

Eksfins formål er effektiv forvaltning av finansieringsordninger for verdiskapende eksport, samfunns målet er størst mulig verdiskapende eksport og brukermålet er konkurransedyktige eksportører, jf. del 3 i dette brevet. I videreutviklingen av Eksfin er det vesentlig at virksomheten innrettes for best å nå disse målene. I dette ligger også at det er en viktig forutsetning at Eksfins ordninger skal være et supplement til kommersiell finansiering og ikke fortrenge private finansieringsaktører.

Sammenslåingen skal gjøre at det blir enklere og mer effektivt for næringslivet å benytte Eksfins låne- og garantitilbud ved at de kan forholde seg til én virksomhet. Eksfin har ansvaret for det samlede eksportfinansieringstilbudet og skal effektivisere prosesser og øke kjennskapet til det samlede tilbudet og produkter i næringslivet. Det er viktig at Eksfin har god kjennskap til og tett kontakt med næringslivet i hele landet. Derfor har regjeringen besluttet at Eksfin skal etablere sterkere regional tilstedeværelse i viktige eksportregioner, inkl. regioner som har eksportmuligheter og vekstpotensial, jf. bestilling i del 4.2 i dette brevet. Eksfin skal arbeide for å gjøre tilbudet effektivt og kjent for relevante aktører, både for deler av næringslivet som har benyttet tilbudet lite, men også de som er godt kjent med tilbudet.

Det forventes at etableringen av Eksfin vil gi gevinster gjennom at forvaltningen av tilbudet blir mer effektivt, herunder at samlede administrasjonskostnader går ned. Regjeringen har satt et mål for gevinstuttak i Eksfin på 60 mill. kroner i helårseffekt som skal hentes ut fra 2023. I arbeidet med etablering og videreutvikling av virksomheten skal Eksfin lage planer for å nå dette målet, jf. bestilling i del 4.3 i dette brevet.

Tilbudet til næringslivet skal videreføres også i omstillingsprosessen. Eksfin forventes å videreføre normal drift av tilbudet helt fra oppstart 1. juli, herunder ha tett kontakt med næringslivet. Det er også viktig at Eksfin fortsatt følger opp risikoen i låne- og garantiporteføljene og følger opp de vanskelige sakene.

I Eksfins ordinære tilbud inngår også ansvar for forvaltning av tre ordninger som ikke har som formål å fremme eksport. I tillegg skal Eksfin forvalte fire midlertidige garantiordninger, for å avhjelpe konsekvenser av viruskrisen. Av disse er to av ordningene operative per 1. juli 2021. Garantiordningen for banklån til bedrifter (lånegarantiordningen) er operativ frem til

31. oktober 2021. Garantiordning for pakkereisearrangører, som Stortinget vedtok 27. mai 2021, er operativ frem til 31. desember 2021. Når det gjelder forvaltning av de to midlertidige ordningene som ikke er operative fra 1. juli, skal Eksfin følge opp utestående garantiansvar og jobbe med gjenvinning av erstatningsutbetalinger under ordningene. Det gjelder den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring og den midlertidige garantiordningen for luftfarten.

Videre må Eksfin finne sin plass i det statlige eksportrettede virkemiddelapparatet, hvor regjeringen har iverksatt flere tiltak som skal bidra til at norske bedrifter skal klare nødvendig omstilling og tøffere konkurranse. Eksportstrategirådet, som regjeringen nylig har besluttet å opprette, skal styrke og koordinere det strategiske arbeidet for å fremme eksport og internasjonalisering og sikre at næringslivet involveres i sterkere grad enn i dag. Det er viktig at Eksfin støtter opp om Eksportstrategirådets arbeid. Innovasjon Norge har et særskilt mandat knyttet til eksport og internasjonalisering og skal være førstelinjetjeneste for virkemiddelapparatet og ha henvisningskompetanse. Det er en grenseflate mellom Eksfins råd og veiledning knyttet til lån og garantier, opp mot Innovasjon Norges virkemidler for å fremme eksport og internasjonalisering, herunder Innovasjon Norges ansvar for generell eksportrådgiving. God koordinering, klare grenseflater og godt samarbeid mellom virkemiddelaktørene er viktig for et effektivt og tilgjengelig system.

Eksfin skal i 2021 prioritere å:

- etablere og videreutvikle Eksfin slik at formålet med sammenslåingen realiseres
- gjøre det samlede tilbudet for å fremme eksport og internasjonalisering kjent og effektivt, inkludert for små og mellomstore bedrifter i hele landet
- følge opp risikoen i porteføljen, og sikre statens samlede verdier, herunder tett oppfølging av misligholdsaker og saker med mulighet for mislighold
- ha god forvaltning av de midlertidige garantiordningene for å avhjelpe konsekvenser av viruskrisen, samtidig som Eksfin skal ha god drift av eksisterende ordninger

3. Målstruktur for Eksfin

Nærings- og fiskeridepartementets hovedmål er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi, innenfor bærekraftige rammer. Departementet er opptatt av at låne- og garanti-virksomheten skal bidra til størst mulig samlet verdiskaping, gjennom å støtte opp om og utløse verdiskapende eksport.

Det er en forutsetning at Eksfins virksomhet og ordninger skal være et supplement til markedet og ikke fortrenger private finansieringsaktører. For å lykkes med det, trengs det konkurransedyktige eksportører, som konkurrerer i et marked basert på prisen og kvalitet på varene og tjenestene de eksporterer.

For å bidra til verdiskapende eksport på sikt står bærekraft og omstilling sentralt. Bærekraft er et viktig element i verdiskaping, fordi ikke-bærekraftig verdiskaping vil svekke mulighetene til å skape verdier i fremtiden. Forskning viser at bedrifter som eksporterer er mer produktive enn de som ikke gjør det. Læringen som oppstår av at bedriftene er til stede i internasjonale markeder eller er en del av internasjonale verdikjeder spres internt i bedriften og i næringsklyngen bedriften er en del av her hjemme. Dette kan dermed øke omstillingsevnen og styrke konkurransekraften både i den enkelte bedrift, i næringen og i økonomien på sikt.

Brukerne av tilbudet som mottar lån og/eller garanti, er som oftest kjøperen, kjøperens bank eller eksportrettet næringsliv. Tilbudet skal imidlertid hjelpe eksportører og potensielle eksportører i Norge, og målgruppen er eksportører som skaper verdi. En sekundær målgruppe er underleverandører i Norge.

Nærings- og fiskeridepartementet har basert på dette fastsatt følgende målstruktur for Eksfin:

Formål	Effektiv forvaltning av finansieringsordninger for verdiskapende eksport
Samfunns mål	Størst mulig verdiskapende eksport
Brukermål	Konkurransedyktige eksportører

Resultatkjede for lån og garantier for eksportfremme er beskrevet i vedlegg 4. Ønskede samfunns- og brukereffekter og hvordan effektene skal måles fremgår i tabellen under.

Ønskede samfunnseffekter	Måles ved
Økt verdiskapende eksport	<p><u>Økt norsk eksport:</u> Eksportkontrakter som følge av tilbud om og nye lån og eller, garantier.</p> <p><u>Økt sysselsetting og produksjon i det norske samfunnet:</u> Anslag på effekter av lån og garantier på sysselsetting og verdiskaping (justert for fortregning).</p> <p>Ringvirkningsanalyse av sysselsetting og verdiskaping som følge av lån og garantier.</p>
Ønskede brukereffekter	Måles ved
Konkurransedyktige eksportører	<p><u>Lønnsomme prosjekter i andre næringer fortregnes ikke:</u> Vurdering av pressnivå i andre sektorer / bedrifter som bruker samme arbeidskraft og ressurser som bedrifter som bruker eksportkredittordningen – sannsynlighet for fortregning.</p> <p><u>Addisjonalitet:</u> Anslag på effekt av lån og garantier på eksport.</p> <p><u>Økt lønnsomhet/produktivitet:</u> Sammenlikning av utviklingen til bedrifter som bruker Eksfins ordninger med utviklingen til sammenliknbare bedrifter som ikke gjør det. (Gjennomføres første gang 2022.)</p>

Indikatorene for årsrapporteringen for 2021 er utarbeidet med utgangspunkt i indikatorene som GIEK og Eksportkreditt Norge har rapportert på for 2020 og innhentet grunnlagsdata for i første halvår 2021. Nærings- og fiskeridepartementet vil jobbe videre med å utvikle indikatorer for 2022 og årene framover, og vil trekke Eksfin inn i arbeidet.

Ordninger som ikke er eksportrettet

I tillegg til låne- og garantiordningene som skal fremme eksport, forvalter Eksfin flere ordninger på vegne av Nærings- og fiskeridepartementet som ikke er eksportrettet. Dette

gjelder Byggelånsgarantiordningen, Kraftgarantiordningen og Skipsgarantiordningen. Målene med disse ordningene er fastsatt i Regelverket. Krav til rapportering om resultater og Eksfins vurdering av måloppnåelse knyttet til disse ordningene er omtalt i vedlegg 3. Nærings- og fiskeridepartementet vil jobbe videre med å utvikle mål og indikatorer for disse ordningene for 2022 og årene fremover og vi vil trekke Eksfin inn i arbeidet.

4. Prioriterte tiltak og bestillinger i 2021

4.1. Etablering og drift av ny organisasjon

Eksfin skal være operativ fra oppstart, og det er viktig at tilbudet til næringslivet opprettholdes gjennom endringsprosessen. Nærings- og fiskeridepartementet forventer at nødvendige interne rutiner, fullmakter og systemer for å sikre forsvarlig drift er på plass ved oppstart. Samtidig erkjenner vi at det vil ta tid å få den nye organisasjonen på plass og at omstillingen kommer til å fortsette utover i 2021 og 2022, herunder å bygge en samlet organisasjonskultur og sikre enhetlige og enklere arbeidsprosesser.

Nærings- og fiskeridepartementet inviterer til et første etatsstyringsmøte 2. juli. I tillegg vil det gjennomføres et ordinært etatsstyringsmøte i november. Departementet ønsker også å fortsette med jevnlig statusmøter om sammenslåingen/omstillingen i oppstarten av Eksfin, i tillegg til ordinær styringsdialog. Oversikt over etatsstyringsmøter og også frister for rapportering går fram av vedlegg 1. Krav til risikorapport og årsrapport går fram av vedlegg 1 og 3.

4.2. Regional tilstedeværelse

Det er viktig at Eksfin har tett kontakt med næringslivet i hele landet. For å styrke kontakten med næringslivet har regjeringen besluttet at Eksfin skal etablere sterkere regional tilstedeværelse i viktige eksportregioner, inkl. regioner som har eksportmuligheter og vekstpotensial, jf. redegjørelse for regjeringens oppfølging av Stortingets anmodningsvedtak nr. 764 (2020-2021) i Prop. 195 S (2020-2021) og Innst. 600 S (2020-2021). Dette er viktig for at Eksfin skal fortsette å bidra til omstilling.

Nærings- og fiskeridepartementet ber Eksfin om å foreslå arbeidssteder for den regionale tilstedeværelsen innenfor følgende føringer:

- Den regionale tilstedeværelsen skal i første omgang etableres på to steder med minimum to årsverk hver i løpet av første halvår 2022. Eksfin kan oppskalere den regionale tilstedeværelsen allerede fra start dersom det vurderes som forsvarlig og ønskelig.
- Den regionale tilstedeværelsen skal samlokaliseres med Innovasjon Norge.
- Den regionale tilstedeværelsen skal være en integrert del av virksomheten og fullmaktstrukturen som delegeres av styret. Styret i Eksfin skal ha et helhetlig ansvar for organisasjonen.
- De ansatte vil kunne jobbe på hele virksomhetens arbeidsfelt, og særlig følge opp kundekontakt, veiledning, følge utviklingen i næringslivet, kompetansebygging og kunnskapsoverføring til resten av organisasjonen.

Anbefalingen om arbeidssteder fra Eksfin til Nærings- og fiskeridepartementet skal se hen til kriteriene for utredning i retningslinjene for lokalisering av statlige arbeidsplasser.

Departementet ønsker dialog med Eksfin underveis i arbeidet og vil ta initiativ til et møte om

saken i september. Vi ber om et utkast til anbefaling innen 15. oktober. En endelig anbefaling skal leveres Nærings- og fiskeridepartementet innen 8. november 2021. Endelig beslutning om arbeidssteder tas av Nærings- og fiskeridepartementet i samråd med Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Nærings- og fiskeridepartementet vil evaluere den regionale tilstedeværelsen med tanke på ev. endringer fra og med 2025. Evalueringen skal ta sikte på oppskalering til mellom 10 og 20 årsverk totalt for regional tilstedeværelse over tid. Det legges til grunn i evalueringen at det skal opprettholdes et sterkt fagmiljø i Eksfin samtidig som den skal se på balansen mellom antall steder og antall ansatte på hvert sted.

4.3. Gevinstrealisering

Regjeringen har satt et mål for gevinstuttak i Eksfin som følge av sammenslåingen på 60 mill. kroner. Dette skal tas ut fra og med 2023. Departementet ber Eksfin laget en plan for hvordan disse innsparingene skal realiseres. Departementet ønsker dialog om arbeidet og vil ta initiativ til et oppstartsmøte om saken i september og ber om et utkast til plan innen 15. oktober. Endelig plan skal leveres senest 8. november 2021. Planen skal inneholde en redegjørelse for hvordan man vil redusere kostnader for å nå målet for gevinstuttak.

For å kunne realisere gevinster er det nødvendig å måle og budsjettere ressursbruk fordelt på ordninger og hovedaktiviteter. Planen skal inneholde en beskrivelse av hvordan dette skal gjøres og skal også inneholde et forslag til administrasjonsbudsjett for 2023 med fordeling mellom eksportkredittordningen og garantiordningene.

4.4. Oppfølging av rapport om statens risikoeksponering gjennom garantiordningene

Det vises til tillegg til tildelingsbrev av 12. april 2021 til GIEK hvor Nærings- og fiskeridepartementet ber om at det lages et opplegg for rapportering av uventede tap. Eksfin skal følge opp dette arbeidet videre. Arbeidet er en oppfølging av anbefalingene fra rapporten *Vurdering av statens risikoeksponering gjennom GIEK*, som Rann Rådgivning har utarbeidet på oppdrag for Nærings- og fiskeridepartementet. Nærings- og fiskeridepartementet anerkjenner at det vil være et utviklingsarbeid å få etablert et opplegg for rapportering av uventet tap. Departementet ønsker dialog med Eksfin underveis i arbeidet.

Nærings- og fiskeridepartementet ber om å få en foreløpig rapportering av uventet tap innen 1. februar 2022 etterfulgt av en bekreftet (formell) rapportering av uventet tap innen 1. mars 2022. Rapporteringen skal være basert på tall per 31. desember 2021. Vi ber i tillegg om at det, som et ledd i utviklingsarbeidet, gjøres en testrapportering basert på tall per 31. desember 2020 som oversendes departementet innen 31. oktober 2021.

Nærings- og fiskeridepartementet ønsker å fortsette å ha månedlige møter med Eksfin høsten 2021, der møtet i november blir en gjennomgang av testrapportering og ber Eksfin følge opp dette. Nærings- og fiskeridepartementet ber også om at Eksfin, innen 1. september 2021, leverer en begrunnet skriftlig vurdering av hvilke anbefalinger i rapporten fra Rann Rådgivning som Eksfin mener er relevante ved beregning av ventet og uventet tap i Eksfin og hvordan Eksfin vil følge opp disse.

I samråd med Finansdepartementet skal Nærings- og fiskeridepartementet for øvrig vurdere nærmere en rekke av de andre problemstillingene og anbefalingene som adresseres i rapporten fra Rann Rådgiving. Det skal nedsettes en arbeidsgruppe, og Eksfin må påregne å bli involvert i arbeidet. Arbeidsgruppen skal med bakgrunn i Rann Rådgivnings anbefalinger arbeide videre med å vurdere og følge opp forslag til ytterligere tiltak for bedre håndtering av risiko, herunder konsekvensene for staten av kapitalbinding, rammer for risiko, risikostyring og tiltak for å redusere valuta- og renterisiko i porteføljen. Arbeidet skal gjøres høsten 2021. Nærings- og fiskeridepartementet vil komme nærmere tilbake til Eksfin om dette utredningsarbeidet. Testrapporteringen av uventet tap blir en del av grunnlaget for dette arbeidet.

4.5. Ordinært kredittforsikringstilbud for eksport

I 2020 besluttet Nærings- og fiskeridepartementet å opprette et tilbud av kortsiktig kredittforsikring for eksport til såkalte "non-marketable risks"-land under Alminnelig garantiordning og U-landsordningen. Tilbudet skal være et supplement til markedet og gjelder både re-forsikring og direkte kredittforsikring, iht. særskilte retningslinjer for kortsiktig kredittforsikring fra Eftas overvåkningsorgan (ESA). Føringer om tilbudet fremgår i kapittel 3.4.4 i Regelverket. Det vises til at ESA, i lys av følgene av COVID-19, har vedtatt midlertidige endringer i sine retningslinjer slik land som normalt regnes som markedsmessige er vurdert til midlertidig ikke-markedsmessige. Endringene gjelder til 31. desember 2021 og gir større handlingsrom under Eksfins ordinære kredittforsikringstilbud.

I lys av at den midlertidige ordningen for re-forsikring av kredittforsikring avsluttes med virkning fra 1. juli 2021, jf. omtale i punkt 4.6, ber departementet Eksfin sikre at det ordinære tilbudet om kredittforsikring er operativt. Departementet ber om å bli holdt orientert om utviklingen i bruken av tilbudet.

4.6. Forvaltning av midlertidige ordninger som følge av korona

4.6.1. Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring ble opprettet som en støtterordning i forbindelse med koronapandemien. Ordningen gjaldt risiko pådratt i perioden mellom 1. januar 2020 og 30. juni 2021, men kun utbetalinger knyttet til krav meldt inn på og etter 12. mars 2020. Ordningen er ikke operativ fra 1. juli 2021, men Eksfin skal følge opp utestående ansvar og forpliktelser under ordningen.

4.6.2. Garantiordning for luftfarten

Den midlertidige garantiordningen for luftfarten ble opprettet som en midlertidig ordning for å bidra til at flyselskapene kan få tilgang til finansiering i markedet, og at norsk luftfart opprettholdes gjennom en økonomisk krevende periode. Ordningen er ikke operativ fra 1. juli 2021, men Eksfin skal følge opp utestående ansvar og forpliktelser under ordningen.

4.6.3. Lånegarantiordningen

Lånegarantiordningen ble opprettet i mars 2020 som en midlertidig statlig garantiordning som skal styrke solide bedrifters tilgang til likviditet ved at staten tilbyr midlertidig risikoavlastning til finansforetak. Ordningen er regulert av lov 27. mars 2020 nr. 14 om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, med tilhørende forskrift. Garantirammen er på 50 mrd. kroner. I Prop. 195 S (2020-2021) er ordningen foreslått forlenget til å gjelde lån innvilget innen 31. oktober. Eksfin skal forvalte ordningen i tråd med føringer i

Finansdepartementets brev 19. mars 2021 til GIEK. Eventuelle endringer i tilskudd og krav til rapportering skal meddeles i egne brev til Eksfin. Nærings- og fiskeridepartementet skal ha kopi av Eksfins rapportering til Finansdepartementet. I tillegg ber Nærings- og fiskeridepartementet om at Eksfin omtaler forvaltning av ordningen i risikorapport for 2021 og i årsrapporten.

4.6.4. Garantiordning for pakkereisearrangører

Det vises til vedtak om å opprette en risikoavlastningsordning for garantier stilt til Reisegarantifondet for små og mellomstore pakkereisearrangører, jf. Prop. S 107 (2020-2021) og Innst. 489 S (2020-2021). Ordningen innebærer at staten midlertidig kan overta 50 pst. av risikoen knyttet til garantier som banker eller forsikringsselskap har stilt til Reisegarantifondet for dette segmentet. Ordningen ble notifisert av ESA 21. mai 2021. Reglene for forvaltning av ordningen fremgår av egne tildelingsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet, inkludert tidligere sendte tildelingsbrev om ordningen til GIEK.

4.7. Måling av effekter

Nærings- og fiskeridepartementet er opptatt av å måle bruker- og samfunnseffekter av ordninger som departementet har ansvar for. GIEK og Eksportkreditt Norge har over flere år gjennomført ulike effektmålinger. Nærings- og fiskeridepartementet er opptatt av at Eksfin viderefører og forbedrer dette arbeidet.

4.8. Avvikling av GIEK og Eksportkreditt Norge

Etableringen av Eksfin innebærer at GIEK og Eksportkreditt Norge skal avvikles. Eksfin må bistå med å gjennomføre alle avviklingsaktivitetene som gjenstår etter 1. juli. Styrene i GIEK og Eksportkreditt Norge har ansvaret for avviklingen, herunder å ferdigstille rapportering, men skal trekke på ressurser fra administrasjonen i Eksfin i denne prosessen. Opplegg for avslutning, herunder krav til sluttrapport og formell avslutning av virksomhetene går fram av tildelingsbrev for 2021 til GIEK og oppdragsbrev for 2021 til Eksportkreditt Norge AS. Både GIEK og Eksportkreditt Norge har meldt inn at de er avhengige av tredjeparters godkjenning for overføring av låne- og garantiavtaler og sikkerheter til Eksfin før virksomhetene formelt kan oppløses. Dette arbeidet vil kunne trekke ut i tid også etter 1. juli 2021. Hvis arbeidet trekker ut i tid kan dette påvirke tidsløpet for GIEK og Eksportkreditt Norges sluttrapportering, avsluttende styringsmøter og endelig avvikling.

Videre skal Eksfin dekke administrasjonskostnader som påløper fra og med 1. juli 2021 knyttet til avsluttende drift og avvikling av GIEK og Eksportkreditt Norge.

5. Forutsetninger og krav

Forutsetninger og krav til styring av Eksfin og forvaltning av eksportkredittordningen, garantiordningene, herunder de midlertidige garantiordningene, går fram av Hovedinstruksen, Regelverket og i *Retningslinjer for forvaltningen av selskap hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningsaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*. For

eksempel er krav til intern styring og kontroll, herunder krav til sikkerhet og beredskap, angitt i Hovedinstruksen punkt 5.1.

Forutsetninger og krav som er knyttet til oppgaver Eksfin utøver på vegne av andre enn Nærings- og fiskeridepartementet, er underlagt vedkommende departements styrings- og instruksjonsmyndighet, jf. Hovedinstruksen punkt 3.1.

5.1. Bærekraft og ansvarlig virksomhet

Det er i dag utviklet en praksis i det norske eksportfinansieringssystemet for å vurdere om finansieringen bidrar til bærekraft og ansvarlig virksomhet, som går lenger enn anbefalingene som tilhører den OECD-tilknyttede eksportfinansieringsavtalen. Med bærekraft og ansvarlig virksomhet for Eksfin menes Eksfins ansvar for påvirkningen som Eksfins virksomhet har på menneskerettigheter og arbeidstakerrettigheter, klima og miljø og økonomisk kriminalitet som blant annet korrupsjon og hvitvasking av penger. Eksfin skal fortsette å vektlegge arbeidet med å bidra til bærekraft og ansvarlig virksomhet, både internt i organisasjonen i arbeid med saker og i det internasjonale arbeidet med OECDs anbefalinger for å bidra til utvikling i ønsket retning. Nærings- og fiskeridepartementet og Eksfin skal fremover ha årlige statusmøter om virksomhetens arbeid med å bidra til bærekraft og ansvarlig virksomhet, både gjennom finansieringsvirksomheten og i egen virksomhet.

FNs bærekraftsmål gjelder alle land og alle deler av samfunnet. Departementene følger opp bærekraftsmålene som ledd i sin løpende virksomhet. Målene er en rettesnor for virksomheten til offentlige aktører og spenner over flere sektorer. Det er derfor viktig at Eksfin fortsetter arbeidet på dette feltet, også sammen med andre aktører, for å oppnå målene på best mulig måte.

Alle bærekraftsmålene kan være relevante i prosjektene som vurderes av Eksfin. Departementet merker seg at Eksfin, i lys av sammensetningen av sine porteføljer og søknadsmasse, har fremhevet mål nr. 8 om anstendig arbeid og nr. 14 om bærekraftig hav som særlig relevante. I årsrapporten for 2021 bes Eksfin om å redegjøre for hvordan aktivitetene i virksomheten har bidratt til at Norge skal nå bærekraftsmålene, med særlig vekt på de fremhevede målene. Omtalen skal også beskrive eventuelle utfordringer som Eksfin har i det videre arbeidet med bærekraftsmålene.

5.2. Inkluderingsdugnaden – fellesføring

Eksfin skal arbeide for å utvikle rutiner og prosesser for å nå målene for regjeringens inkluderingsdugnad. I årsrapporten for 2021 skal Eksfin gjøre greie for hvordan rekrutteringsarbeidet har vært innrettet for å nå målet om 5 pst., vurdere eget arbeid opp mot målene og omtale utfordringer og vellykkede tiltak. Dersom Eksfin har hatt tilsetninger i faste eller midlertidige stillinger i 2021, skal det rapporteres i årsrapporten om antall ansatte med nedsatt funksjonsevne eller hull i CV-en, sammen med rapportering om samlede tilsetninger i faste eller midlertidige stillinger. Eksfin skal være kjent med Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) sitt veiledningsside med råd og veiledning om hvordan inkluderingsdugnaden kan rapporteres i tråd med veiledningen.

6. Budsjettvedtak og fullmakter for 2021

Nærings- og fiskeridepartementet er i 2021 gitt fullmakt til å overføre de fullmakter som er gitt til henholdsvis GIEK og Eksportkreditt Norge til Eksfin, når Eksfin overtar ansvaret for låne- og garantiordningene, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak XXXIII i Prop. 195 S (2020-2021). Med dette overfører Nærings- og fiskeridepartementet de fullmakter som er nevnt i pkt. 6.1 til 6.6 til Eksfin.

Eksfin har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2021 innenfor de rammer som er gitt i dette brevet, jf. Reglement for økonomistyring i staten §9 og Bestemmelser om økonomistyring i staten, pkt. 2.2)

6.1. Utlånsfullmakt

Nærings- og fiskeridepartementet overfører fullmakt til Eksfin som ble gitt til Eksportkreditt Norge i 2021 om å gi tilbud (tilsagn) om lån i tråd med selskapets og eksportkredittordningens formål uten en øvre ramme, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak X, 3 i Prop. 1 S (2020-2021).

6.2. Fullmakt til å overskride kap. 2429 post 90

Nærings- og fiskeridepartementet overfører fullmakt til Eksfin som ble gitt til Eksportkreditt Norge i 2021 om å overskride bevilgningen under kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 90 utlån, til utbetaling av lån under den statlige eksportkredittordningen, men slik at samlede låneutbetalinger i 2021 ikke overstiger 35 mrd. kroner, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak IV, 3 i Prop. 1 S (2020-2021).

6.3. Garantifullmakter

Nærings- og fiskeridepartementet overfører fullmakten til Eksfin som ble gitt til GIEK i 2021 om å gi tilbud om nye garantier innenfor følgende rammer for nye tilbud om garanti, gamle tilbud om garanti, utestående ansvar og fordringer, jf. Stortingets vedtak i samsvar med, romertallsvedtak VII i Prop. 1 S (2020-2021) samt romertallsvedtak II i Prop. 107 S (2020-2021):

(i mill. kroner)

Garantiordning	Beløp
Romertallsvedtak VII i Prop. 1 S (2020-2021)	
Ramme for Alminnelig garantiordning, inkludert Gammel alminnelig ordning	145 000
Ramme for garantier ved investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen) ¹	3 150
Ramme for byggelånsgarantier for skipsbyggingsindustrien (Byggelånsgarantiordningen)	7 000
Ramme for garantier ved etablering av langsiktige kraftkontrakter til kraftintensiv industri (Kraftgarantiordningen)	20 000
Ramme for garantier ved kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)	10 000
Ramme for risikoavlastning av garantier stilt til Reisegarantifondet for små og mellomstore pakkereisearrangører	525

¹ Rammen styres av forholdstallet 1:7, som innebærer at reell ramme begrenses til syv ganger det beløp som er innestående på grunnfondet.

Vedrørende ramme for Alminnelig garantiordning

Under Alminnelig garantiordning har Eksfin fullmakt til å gi tilsagn om nye garantier innenfor en ramme for nye garantier og gammelt ansvar på 145 mrd. kroner.

Oppbygging av fordringer og endringer i valutakurs har stor betydning for ledig kapasitet under rammen. En stor del av garantiansvaret og fordringene er gitt i dollar og euro, og Eksfin bærer dermed risiko for endringer i valutakurser. Oppbygging av fordringer binder også opp kapasitet under rammen. For å ha beredskap for raskt å kunne øke rammen under Alminnelig garantiordning, ble det gjennom behandlingen av revidert nasjonalbudsjett 2020 vedtatt midlertidig å utvide rammen for Alminnelig garantiordning med 20 mrd. kroner, fra 145 til 165 mrd. kroner, jf. Prop. 117 S og Innst. 360 S (2019-2020). Økningen var knyttet til markedssituasjonen våren 2020, herunder konsekvenser av valutasvingninger og økt fordringsmasse. Det er fortsatt stor usikkerhet om utviklingen av markedssituasjonen, oppbygging av fordringer og valutakursendringer. Utvidelsen av garantirammen for Alminnelig garantiordning og Gammel alminnelig ordning med 20 mrd. kroner er derfor videreført i 2021. Nærings- og fiskeridepartementet vil delegere deler av eller hele rammeøkningen til Eksfin ved behov. Eksfin bes si ifra om virksomheten vurderer at det er behov for å øke rammen. Det kan ikke legges til grunn at den midlertidige økningen videreføres i 2022.

Dekning av forsikringstilfeller – statlig varekrigsforsikring

Staten kan tilby varetransportforsikring ved krig, krigsfare eller ekstraordinære kriseforhold. Ved iverksetting av statlig varekrigsforsikring kan Kongen bestemme at det blir opprettet et styre med leder og så mange medlemmer som Nærings- og fiskeridepartementet fastsetter. Styret skal ha ansvaret for den daglige ledelsen og driften av varekrigsforsikringsordningen. Det skal også være et eget sekretariat. Denne sekretariatsfunksjonen ivaretas av Eksfin. I tilfelle beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring aktiveres, gis det samtykke til at Nærings- og fiskeridepartementet kan inngå avtaler om forsikringsansvar under beredskapsordningen innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt ansvar på 2 mrd. kroner, jf. romertallsvedtak IX i Prop 1 S (2020-2021).

6.4. Utbetaling under garantiordninger (Trekkfullmakter)

Nærings- og fiskeridepartementet overfører følgende trekkfullmakter til Eksfin som ble gitt GIEK i 2021, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak III Prop. 1 S (2020-2021):

(i mill. kroner)

Kap.	Post	Beskrivelse	Beløp
2460	90	Eksportfinansiering Norge Utbetaling iflg. Trekkfullmakt – alminnelig garantiordning	16 000
2460	91	Eksportfinansiering Norge Utbetaling iflg. trekkfullmakt – byggelånsgarantiordningen	600
2460	92	Eksportfinansiering Norge Utbetaling iflg. trekkfullmakt – skipsgarantiordningen	150

Det vises for øvrig til prosedyre i punkt 2.6 i Regelverket om anmodning og bruk av trekkfullmakt under garantiordningene.

6.5. Fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner

Nærings- og fiskeridepartementet overfører fullmakt til å erverve og avhende aksjer og opsjoner med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningssaker innenfor alle ordningene, jf. Stortingets vedtak i samsvar romertallsvedtak XIII i Prop. 1 S (2020-2021).

Videre gir Nærings- og fiskeridepartementet med dette Eksfin fullmakt til å forvalte statens eiendeler i et holdingselskap, "Støperigata Holding AS" etablert for å forvalte eierandeler som følger av misligholds- og gjenvinningssaker under Alminnelig garantiordning, jf. Prop. 129 S (2016-2017), jf. Innst. 401 S (2016-2017). Eierskapet skal være midlertidig. Formålet med holdingselskapet er å gi forvalteren av Alminnelig garantiordning handlingsrom til å sikre statens verdier i situasjoner med mislighold. Det vises for øvrig til Regelverket under punkt 2.4.2. om tapsbegrensning.

Eksfin skal forvalte statens eierinteresser i selskaper som staten helt eller delvis eier som følge av misligholds- og gjenvinningssaker under Eksfins garantiordninger. Dette gjelder også ovennevnte holdingselskap. Eksfin skal legge *Retningslinjer for forvaltningen av selskap hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*, fastsatt 1. juli 2020, til grunn for sin eierskapsutøvelse. For øvrig vises det til Meld. St. 8 (2019-2020) [Statens direkte eierskap i selskaper – Bærekraftig verdiskaping](#).

Det skal være åpenhet knyttet til Eksfins eierskapsutøvelse, eierposisjoner og erverv og avhending av aksjer og opsjoner.

6.6. Bevilgninger

Nærings- og fiskeridepartementet overfører til Eksfin følgende bevilgninger som omhandler GIEK, Eksportkreditt Norge og Eksfin, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak I i Prop. 1 S (2020-2021), romertallsvedtak I i Prop. 107 S (2020-2021) og romertallsvedtak I i Prop. 195 S (2020-2021):

			(i mill. kroner)
Kap.	Post	Beskrivelse	Saldert 2021
2429		Eksportkredittordningen	
	70	Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS	121,3
	90	Utlån	5 000
2460		Eksportfinansiering Norge	
	24	Driftsresultat:	
	24.1	Driftsinntekter	-211
	24.2	Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	211
	53	Tilskudd til forvaltning av risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	10
	54	Tilskudd til tapsavsetning – risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	420
	90	Utbetaling ifølge trekkfullmakt – alminnelig garantiordning	5 000
5329		Eksportkredittordningen	
	70	Gebyrer m.m.	30
	90	Avdrag på utestående fordringer	10 300
5460		Eksportfinansiering Norge	

Kap.	Post	Beskrivelse	Saldert 2021
	50	Tilbakeføring av tapsavsetning for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	810
	73	Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring	116,4
	74	Inntekter fra risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet	15
	90	Avdrag på utestående utbetaling ifølge trekkfullmakt	1
5629		Renter fra Eksportkredittordningen	
	80	Renter	1,3

Ifm. revidert budsjett endret kap. 2460 og kap. 5460 navn til Eksportfinansiering Norge. Bevilgninger under hhv. kap. 940, post 72, kap. 2460, post 51, kap. 5460, post 71 og 72 er hhv. allerede utbetalt til eller innbetalt fra GIEK 30. juni 2021. De inkluderes dermed ikke i oversikten, men skal inngå i Eksfins årsregnskap for 2021 som om bevilgningen var tilknyttet Eksfin, jf. bestilling om årsrapport for 2021 i vedlegg 3.

Kap. 2429 Eksportkredittordningen

Post 70 Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS

Bevilgningen er basert på anslag for hele 2021 for forvaltning av eksportkredittordningen. Stortinget har samtykket i at Nærings- og fiskeridepartementet i 2021 kan utbetale gjenværende midler fra kap. 2429 Eksportkredittordningen, post 70 Tilskudd til Eksportkreditt Norge AS til Eksfin, jf. Stortingets vedtak i samsvar med romertallsvedtak XXXIV i Prop. 195 S (2020-2021).

Nærings- og fiskeridepartementet vil overføre gjenværende midler til Eksfins kontonummer 7694 05 19213 ved inngangen til tredje kvartal og ved inngangen til fjerde kvartal. Eksfin skal inntektsføre tilskuddet på kap. 2460, post 24.

90 Utlån

Bevilgningen er basert på anslag for hele 2021. Det vises for øvrig til punkt 6.1 og 6.2 om budsjettfullmakter.

Kap. 2460 Eksportfinansiering Norge

Post 24 Driftsresultat

Eksfins administrasjonsutgifter tilknyttet garantiordningene dekkes inn av inntekter fra ordningene. For hele 2021 er overslagsbevilgningen for administrasjonsutgifter ved forvaltning av ordningene 211 mill. kroner. Fra og med 1. juli 2021 skal Eksfin benytte seg av overslagsbevilgningen.

Post 53 Tilskudd til forvaltning av risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet

Det er bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner til forvaltning av risikoavlastningsordningen. Nærings- og fiskeridepartementet vil utbetale 10 mil. kroner til Eksfins kontonummer 7694 05 68591 innen 15. juli 2021.

Post 54 Tilskudd til tapsavsetning – risikoavlastningsordningen for garantier til Reisegarantifondet

Det er bevilget tilskudd på 420 mill. kroner til tapsavsetning under ordningen på kap. 2460, post 54. Nærings- og fiskeridepartementet vil overføre tilskuddet til Eksfins kontonummer 7694 05 68591 innen 15. juli 2021.

Post 90 Utbetaling ifølge trekkfullmakt – alminnelig garantiordning

På posten føres Eksfins opptrekk av lån for å dekke utbetalinger under Alminnelig garantiordning. Bevilgningen gjelder hele 2021. Eksfins opptrekk av lån og tilbakebetaling av lån skal følge *Avtale om lån for å tilføre likviditet til utbetalinger under Alminnelig garantiordning*, jf. vedlegg 10.

Lånebehovet under Alminnelig garantiordning i 2021 anslås til 5 mrd. kroner. For å ta høyde for at det kan bli større utbetalinger og dermed større lånebehov i 2021 er det gitt trekkfullmakt under Alminnelig garantiordning på 16 mrd. kroner, jf. trekkfullmakten.

Kap. 5329 Eksportkredittordningen

Post 70 Gebyrer m.m.

Bevilgningen gjelder for hele 2021. Det vises til Regelverket for omtale av hvilke kostnader som skal belastes låntaker. Videre vises det til at markedslån skal prises kommersielt. Det innebærer at det for markedslån kan tas gebyrer i tråd med markedspraksis for tilsvarende lån. Eksfin skal som hovedregel ta gebyrer både for CIRR-lån og markedslån, og gebyrnivået skal ikke være avhengig av låntakers rentevalg.

Post 90 Avdrag på utestående fordringer

Bevilgningen er basert på anslag for hele 2021.

Kap. 5460 Eksportfinansiering Norge

Post 50 Tilbakeføring av tapsavsetning for garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring videreføre ikke fra 30. juni 2021. Det er bevilget en tapsavsetning på 1,62 mrd. kroner til ordningen. Beste anslag er at tapene under ordningen ikke overstiger 810 mill. kroner. 810 mill. kroner skal derfor tilbakebetales til Nærings- og fiskeridepartementets kontonummer 7694 05 18896 innen 1. oktober 2021.

Post 73 Inntekter under ny statlig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Bevilgningen gjelder anslag for hele 2021. På posten føres statens inntekter under garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring. Kredittforsikringsselskapene skal innbetale til Eksfin. Eksfin skal deretter overføre inntektene under ordningen til Nærings- og fiskeridepartementet. Nærings- og fiskeridepartementet posterer inntektene i statsregnskapet på kap. 5460, post 73. GIEK overførte 73 mill. kroner til Nærings- og fiskeridepartementet før 30. juni 2021. Eksfin skal innen 10. desember 2021 overføre øvrige inntekter i 2021 til Nærings- og fiskeridepartementets kontonr. 7694 05 18896.

Post 90 Avdrag på utestående utbetaling ifølge trekkfullmakt

På posten føres tilbakebetaling av lån som er trukket opp under Alminnelig garantiordning.

6.7. Øvrige fullmakter

Det vises til oversikt over øvrige budsjettfullmakter og administrative fullmakter i vedlegg 2.

6.8. Finansielt rammeverk

Finansielt rammeverk er også omtalt i punkt 5.2.2 i Hovedinstruksen.

Garantiordningene som skal gå i balanse på lang sikt føres etter SRS, med prinsippene i IFRS 9 for tapsavsetninger.

Det er en ambisjon at administrasjonsregnskapet og eksportkredittordningen føres etter SRS. Av hensyn til den samlede arbeidsbelastningen i etableringsfasen av Eksfin skal disse regnskapene i en overgangsperiode på maksimalt tre år føres etter kontantprinsippet, dvs. fra regnskapsåret 2024.

De midlertidige garantiordningene med støtteelement skal føres etter kontantprinsippet. Nærings- og fiskeridepartementet vil, i samråd med Eksfin, senest innen tre år (2024) gjøre en ny vurdering av regnskapsprinsipp for disse ordningene. Vurderingen av regnskapsprinsipp for de midlertidige garantiordningene er forankret med Finansdepartementet, som er ansvarlig for lånegarantiordningen for bedrifter.

6.9. Tildeling

I tråd med kravene i § 7 i Reglement for økonomistyring i staten og føringene gitt i dette tildelingsbrevet, blir bevilgningene under kap. 2429, kap. 2460, kap. 5329, kap. 5460 og kap. 5629 og fullmaktene stilt til disposisjon for Eksfin.

Med hilsen

Erling Rimestad
ekspedisjonssjef

Julie Rønning
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Riksrevisjonen

Vedlegg

1. Styringskalender for 2021
2. Fullmakter 2021
3. Krav til risikorapport og årsrapport
4. Resultatkjeder
5. Bekreftelsesbrev om at Eksfin er en statlig forvaltningsbedrift (norsk)
6. Bekreftelsesbrev om at Eksfin er en statlig forvaltningsbedrift (engelsk)
7. Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)
8. Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger
9. Retningslinjer for forvaltningen av selskap hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)
10. Avtale om lån for å tilføre likviditet til utbetalinger under Alminnelig garantiordning²
11. Retningslinjer for sekretariatsfunksjoner knyttet til lovhjemlet beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring (BSV)
12. NFDs tolkningsuttalelser om regler og føringer for eksportfinansieringssystemet
13. Brev fra DFØ om unntak fra Økonomiregelverket for Eksfin

²Nærings- og fiskeridepartementet vil sende undertegnet avtale per post til Eksfin. Eksfin bes signere avtalen og returnere denne til Nærings- og fiskeridepartementet.

VEDLEGG 1: STYRINGSKALENDER FOR 2021

Tabellen nedenfor viser frister i 2021 for innspill til statsbudsjett, statsregnskap og rapportering til Nærings- og fiskeridepartementets (NFDs) styringsdialog med Eksfin, og frister til Finansdepartementet (FIN), Utenriksdepartementet (UD) og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ).

Dato	Hva	Krav
2. juli	Etatsstyringsmøte – oppstart av ny Eksfin (hos NFD/NFD holder i det digitale møtet)	NFD kaller inn
Hver 14. dag (justeres ved behov)	Statusmøter om sammenslåingen og omstillingen arbeidet	Se punkt 4.1
1. september	Vurdering av anbefalinger fra rapport fra Rann Rådgivning	Se punkt 4.4
1. september	Rammeutnyttelse, forbruk og utbetalinger per 31. juli	Til bruk i Prop. 1 S
30. september	Status for risiko i låne- og garantiporteføljen	Se krav til del II i risikorapport i vedlegg 3
30. september	Eventuelle innspill til endringsproposisjonen høstsesjon 2021	I dette vedlegget
Oktober	Porteføljestatusmøte	NFD kaller inn
Oktober	Styresamtaler	
15. oktober	Utkast til gevinstrealiseringsplan	Se punkt 4.2
15. oktober	Utkast til anbefaling om regional tilstedeværelse	Se punkt 4.3
31. oktober	Testrapportering på uventet tap	Se punkt 4.4
2. november	Statsbudsjettet 2023: Eventuelle satsingsforslag	I dette vedlegget
8. november	Gevinstrealiseringsplan	Se punkt 4.2
8. november	Anbefaling om regional tilstedeværelse	Se punkt 4.3
November	Høstens etatsstyringsmøte (hos Eksfin/Eksfin holder i det digitale møtet)	NFD kaller inn
Første kvartal 2022		
Januar-februar 2022	Statsregnskapet 2021 – avslutning	I dette vedlegget
4. januar 2022	Statsbudsjettet 2023 – konsekvensjustering	I dette vedlegget
4. januar 2022	Oppdatert informasjon til NFDs styredatabase	I dette vedlegget
1. februar 2022	Foreløpig rapportering på uventede tap	Se punkt 4.4
15. februar 2022	Utkast til rapport til EFTAs overvåkningsorgan ESA (om midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring)	I dette vedlegget
1. mars 2022	Bekreftet (formell) rapportering på uventede tap	Se punkt 4.4
15. mars 2022	Oversikt over alle dokumenter der andre oppdragsgivere har gitt føringer	I hovedinstruksen
15. mars 2022	Årsrapport for Eksfin for 2021	Vedlegg 3
15. mars 2022	Budsjettforslag	I dette vedlegget
15. mars 2022	Internrevisjonens årsrapport for 2021 og internrevisjonsplan for 2022	Hovedinstruks pkt. 5.1
15. mars 2022	Risikorapport inkl. porteføljestatus	Vedlegg 3

Dato	Hva	Krav
15. mars 2022	Ambisjonsnivå for internkontrollen	Hovedinstruks pkt. 5.1
15. mars 2022	Kraftgarantiordningen – rapport fra uavhengig revisor	I dette vedlegget
Mars 2022	Porteføljestatusmøte	
Mars 2022	Statusmøte om bærekraft og ansvarlig virksomhet	
30. mars 2022	Årlig kontroll av prisingssystemet for markedslån	I dette vedlegget
Løpende rapportering		
Løpende	Status for Eksfins midlertidige eierskap	I dette vedlegget
Løpende	Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer	I dette vedlegget
Løpende ved behov	Rapportering i henhold til internasjonale avtaler (OECD, EØS og WTO)	
Innen den 10. i påfølgende måned	Oversikt til FIN, med kopi til NFD, over utbetalinger under garantiordningen for banklån til bedrifter til FIN	Oppdragsbrev 1. april 2020 fra FIN til GIEK
Innen den 15. i påfølgende måned	Rapportering til statsregnskapet	Årlig rundskriv fra FIN, og DFØs nettsider
Innen den 20. hver måned	Oversikt til NFD om status under den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring	Oppdragsbrev av 22. juni 2020 fra NFD til GIEK
Syv dager etter generalforsamling	Utkast til statsrådets beretning i selskaper hvor Eksfin forvalter eierskap	Pkt. 9 i retningslinjer om Eksfins forvaltning av selskap hvor staten har eierinteresser
Etter styrebehandling	Månedsrapport om <ul style="list-style-type: none"> Forbruk på kapittel og post hvor Eksfin har fått tildelt midler, og anslag resten av året. Status for utlån, herunder fordeling CIRR og markedslån, og bruk av skipsfinansieringstilbudet Utnyttelse av garantirammer Bruk av trekkfullmakt og prognose likviditetsbehov. 	Sendes senest 31. i neste måned Første rapport sendes per september, dvs. innen 31. oktober.

30. september 2021: Eventuelle innspill til endringsproposisjonen høstsesjon 2021

Eksfin bes spille inn evt. endringer i 2021 i budsjettposter og fullmakter i kap. 6 i dette brevet.

2. november 2021: Statsbudsjettet 2023: Eventuelle satsingsforslag

Som et ledd i departementets arbeid med innspill til regjeringens første budsjettkonferanse for 2023-budsjettet, ber departementet om eventuelle innspill til større satsinger.

Januar-februar 2022: Avslutning av statsregnskapet for 2021

Det vises til Nærings- og fiskeridepartementets brev til GIEK 19. november 2020 og FINs rundskriv [R-8/2020](#) om årsavslutning og frister for innrapportering til det sentrale statsregnskapet for regnskapsåret 2020. Tilsvarende vil det sendes et brev for 2021. Det

gjøres oppmerksom på at Eksfin skal rapportere i kapitalregnskapet om aksjer GIEK eller Eksfin har ervervet, i henhold til punkt 3.3.2 *Statens aksjeinteresser* i R-9/2017. Aksjer som erverves skal sorteres under Gruppe 2 i henhold til rundskrivet.

4. januar 2022: Statsbudsjettet 2023 – Konsekvensjustering

Som innspill til konsekvensjustert statsbudsjett for 2023, skal Eksfin rapportere status på konto per 1. januar 2021 for Gammel alminnelig ordning og Gammel særordning for utviklingsland. For Gammel alminnelig ordning skal Eksfin rapportere all likviditet ut over 5 mill. kroner. For Gammel særordning for utviklingsland, skal Eksfin rapportere all likviditet. Det bes om anslag for årene 2023-2026. Eksfin bes videre spille inn evt. endringer i garantifullmakter, trekkfullmakter og alle budsjettposter for inntekter og utgifter i punkt 6 i dette brevet.

4. januar 2022: Oppdatert informasjon til NFDs styredatabase

Det ligger informasjon om styrer, råd og utvalg tilknyttet NFD i en egen database, som oppdateres hvert år. Eksfin må derfor oversende oversikt over antall styremøter som er avholdt i Eksfin i foregående år og utgifter/budsjett, samt informasjon om ny styresekretær, ansattrepresentant og vara for ansattrepresentant, herunder navn, fødselsdato, fylke (folkeregister), stilling og oppnevnt dato.

15. februar 2022: Utkast til rapport til EFTAs overvåkingsorgan ESA om den midlertidige garantiordningen for re-forsikring av kredittforsikring

Som oppfølging av notifisering av ordningen til EFTAs overvåkingsorgan ESA skal det utarbeides en rapport om ordningen, som skal sendes fra NFD til EFTAs overvåkingsorgan ESA innen 31. mars 2022. Eksfin skal utarbeide et utkast til en slik rapport. Grunnlaget for rapporten skal være data innhentet fra garantimottakere.

15. mars 2022: Budsjettforslag

Eksfin bes spille inn forslag for 2023 til garantifullmakter, trekkfullmakter og anslag på alle kap. og poster i punkt 6 i dette brevet.

15. mars 2022: Eksfins forvaltning av Kraftgarantiordningen – rapport fra uavhengig revisor

Rapport fra en ekstern, uavhengig revisor om Eksfins forvaltning av garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp er i tråd med den fastsatte rammen for ordningen. NFD vil sende en kopi av revisors rapport til ESA.

30. mars 2022: Årlig kontroll av prisingssystemet for markedslån

Kontrollen skal gjennomføres av en uavhengig ekspert, og skal bl.a. inkludere en sammenlikning av faktiske priser, relevant benchmark og ESAs referanserate.

Løpende: Krav til rapportering om Eksfins forvaltning av statens eierinteresser

Eksfin skal holde NFD oppdatert om endringer i eierposisjoner slik at NFD har en oppdatert oversikt over den enkelte eierposisjon. Rapporteringen gjelder også eierposisjoner under holdingselskap tilknyttet Alminnelig garantiordning. Rapportering skal foregå etter mal, omforent mellom NFD og Eksfin.

Eksfin skal videre orientere NFD snarest mulig om vesentlige saker tilknyttet selskaper staten gjennom Eksfin har eierposisjon i, for eksempel saker med omdømmerisiko for staten eller Eksfin eller saker med mulig mediemessig eller politisk interesse. Dette gjelder også vesentlige saker tilknyttet eierposisjoner under holdingselskapet tilknyttet Alminnelig garantiordning.

Løpende: Status for gjeldsplanens ramme og oversikt over politiske fordringer

Eksfin skal, etter nærmere avtale med UD, sende følgende til UD, med kopi til NFD:

- samlet belastning av gjeldsplanens totalramme i forbindelse med ettergivelse av statlige fordringer gjennom bilaterale avtaler
- oversikt over passive og avtaleregulerte politiske fordringer som Eksfin har utestående

Forslag til rammebelastning for enkeltland skal sendes til UD så snart som mulig etter at nye gjeldsavtaler er parafert, slik at belastningen kan foretas løpende, land for land.

VEDLEGG 2: FULLMAKTER 2021

Fullmakter i henhold til bevilgningsreglementet

Bevilgningsreglementet har bestemmelser om unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene er redegjort for i FINs rundskriv R-110, sist oppdatert 10. januar 2020. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av FIN (R-0634 B), som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. NFD delegerer med dette følgende fullmakter til Eksfin for 2021, med de utdypende vilkår som er fastsatt i FINs rundskriv [R-110](#), jf. punktene 2.2-2.3:

- Fullmakt til å inngå avtaler om kjøp av tjenester ut over budsjettåret, forutsatt at eventuelle avtaler inngås innenfor rammen av [Instruks om håndtering av bygge- og leiesaker i statlig sivil sektor](#), fastsatt 20. januar 2012 og sist endret 13. januar 2017.

Departementet tar forbehold om at fullmaktene kan inndras dersom de ikke benyttes i overensstemmelse med kravene i rundskriv R-110. Det bes om særskilt rapportering om utnyttelsen av hver enkelt fullmakt i forklaringene til statsregnskapet.

Administrative fullmakter

- Eksfin gis fullmakt til å yte erstatning for skade/tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten. Erstatningen må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personelhåndbok, punkt 10.22.

VEDLEGG 3: KRAV TIL RISIKORAPPORT OG ÅRSRAPPORT

RISIKORAPPORT

Risikorapporten skal bestå av:

Del I: Risiko for manglende måloppnåelse og kravoppfyllelse.

Vurdering av eventuelle vesentlige momenter som påvirker evne til å nå mål og prioriteringer, rettidig og pålitelig rapportering, overholdelse av lover og regler, eller effektivitet, i tråd med DFØs metododokument om risikostyring i staten.

Del II: Risiko i Eksfins låne- og garantiportefølje

Vurderingen av risiko i Eksfins låne- og garantiportefølje skal utformes etter kravene under.

Krav til risikorapport del II

- Beregninger om risikoen for tap i eksportkredittordningen, inkl. risikoen i eksportkredittordningens garantistportefølje med tilhørende kommentarer inkl. forklaring om hvordan beregningene er gjennomført.
- Statistikk, stresstester og flere ulike scenarioanalyser som bidrar til å synliggjøre og måle forventingen til og risikoen i Eksfins garantiportefølje. I tillegg til scenarier som tar utgangspunkt i hele porteføljen, skal Eksfin vurdere scenarier hvor det skilles mellom ny og gammel portefølje.
- Vurdering av om Eksfin vil oppnå balansekravet for garantiordningene.
- Likviditetsanalyse for garantiordningene.
- Redegjørelse om eierposisjoner i selskaper, inkludert hvordan eierskap bidrar til at relevant garantiordning går i balanse på lang sikt.
- Redegjørelse for risiko for uventede tap under garantiordningene (basert på rapporteringen per 1. mars).

ÅRSRAPPORT FOR 2021

Nærmere krav til utforming av årsrapport og årsregnskap går fram av Hovedinstruksen punkt 5.1 og 5.2.2. Departementet kommer nærmere tilbake til Eksfin om evt. krav til sammenstilling av regnskap for drift av GIEK 1. januar-30. juni 2021, og for drift av Eksportkreditt Norge 1. januar-30. juni 2021, med regnskapet for drift av Eksfin 1. juli-31. desember 2021.

Måloppnåelse

Måloppnåelse for låne- og garantiordninger for eksportfremme

I vurdering av måloppnåelse skal Eksfin ta utgangspunkt i resultatkjede for lån og garantier for eksportfremme, jf. vedlegg 4.

Krav til rapportering om bruker- og samfunnseffekter er omtalt i punkt 3 i brevet. For produkter og aktiviteter skal Eksfin beskrive relevant statistikk for å belyse tilstand forrige år og utvikling over tid. I vurdering av om Eksfins låne- og garantitilbud har påvirket endring i tilstand, skal Eksfin vurdere følgende faktorer:

Forutsetning	Måles ved
Låne- og garantitilbudet er kjent og tilgjengelig	<ul style="list-style-type: none">• Relevante målgrupper har kjennskap til Eksfins låne- og garantitilbud for eksportfremme³.• Brukerne⁴ opplever at:<ul style="list-style-type: none">○ det er enkelt å forstå Eksfins låne- og garantitilbud og å bruke tjenestene

³ Måles ved kjennsksundersøkelser.

⁴ Måles ved brukerundersøkelser. Med brukere menes eksportrettet næringsliv, banker og samarbeidspartnere.

Forutsetning	Måles ved
	<ul style="list-style-type: none"> ○ det er enkelt å søke om lån- og garantier og å følge opp sine låne- og garantiforpliktelser ○ Eksfin gir god og relevant veiledning om lån og garantier knyttet til eksport ○ Eksfin gir god service
Tilgang til medgarantister/ medfinansierer, brukernes finansieringstilgang, og Eksfins rolle som supplement	<ul style="list-style-type: none"> ● Kvalitativ vurdering av i hvilken grad eksportfinansieringsordningene er et supplement til markedet og overordnet vurdering av om <ul style="list-style-type: none"> ○ bedriftene får tilgang til finansiering i markedet ○ bedriftene får tilgang til andre garantier ● Undersøkelse av rollen som supplement, herunder låne- og garantitilbudet ● Vurdering av eksportørens muligheter til å få kredittforsikring for eksport til "non-marketable" land hos private tilbydere, og for hvilke markeder, segmenter eller andre kjennetegn hvor det evt. er vanskelig for eksportørene å få tilgang til dette
Ledig kapasitet under rammen	<ul style="list-style-type: none"> ● Bundet under rammen, prognose frem i tid ● Prognose for ledig kapasitet fremover
Lån og garantier prises og er i tråd med regelverk og føringer	<ul style="list-style-type: none"> ● Interessentundersøkelse og utvikling over tid. ● Vurdering av om det norske eksportfinansieringstilbudet er på nivå med land som det er relevant å sammenligne med⁵.
Om eksportkredittordningen og garantiordningene for eksportfremme er i tråd med risikorammer	<ul style="list-style-type: none"> ● Eksportkredittordningen <ul style="list-style-type: none"> ○ Kreditt- og risikokseponering: Kvalitativ vurdering av risikobildet inkl. oversikt over overordnet eksponering mot garantister ● Garantiordningene <ul style="list-style-type: none"> ○ Vurdering av om de enkelte garantiordningene vil gå i balanse på lang sikt ○ Likviditetsanalyse ○ Redegjørelse om eierposisjoner i selskaper, inkludert hvordan eierskap bidrar til at relevant garantiordning går i balanse på lang sikt ○ Redegjørelse for risiko for uventede tap

Måloppnåelse for andre garantiordninger med balansekrav

For Byggelåns garantiordningen og Skipsfinansieringstilbudet skal Eksfin vurdere måloppnåelse ut fra resultatkjedene beskrevet i vedlegg 4. Flere av indikatorene som er listet opp i tabellen over knyttet til låne- og garantiordningene for eksportfremme er relevant også for disse ordningene.

For Kraftgarantiordningen skal Eksfin legge frem:

- statistikk (både antall og beløp) som belyser utvikling over tid
- vurdering av om det er ledig kapasitet under rammen.
- kvalitativ vurdering av hvorvidt garantiordningen medvirker til at kraftintensiv industri kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Vurderingen skal blant annet baseres på Eksfins kontakt med aktører i markedet.

⁵ Måles ved brukerundersøkelser og egne vurderinger. Dypere analyser i periodevise evalueringer og overordnet sammendrag av status i årsrapport.

Vurdering av effektivitet – gjelder alle ordningene

Eksfin skal vurdere om driften av Eksfin er effektiv og om tilbudet er enklere og mer effektivt for brukerne. Nedenfor følger indikatorer for å måle effektivitet.

Effektiv drift
<ul style="list-style-type: none">• Fordeling av administrasjonskostnader på<ul style="list-style-type: none">○ kostnadsart○ de ulike låne- og garantiordningene○ hovedaktiviteter, for eksempel å gjøre tilbudet kjent (markedsføring/råd og veiledning), behandle tilbud om lån og garanti og gi lån og garanti, oppfølging av vanskelige saker, arbeid med internasjonalt regelverk, analyse av rammebetingelser• Presentasjon og vurdering av nøkkeltall i henhold til DFØs veiledning til årsrapport og andre relevante nøkkeltall. For eksempel kostnadsratio (administrasjonskostnader/inntekt og administrasjonskostnader/antall garantier).• Gjennomføring av gevinstrealiseringsplan, og andre tiltak for å effektivisere driften.
Eksfins arbeid med å gjøre tilbudet enklere for brukerne og systemet mer effektivt
<ul style="list-style-type: none">• Redusert saksbehandlingstid.• Redusert krav til dokumentasjon.• Bedre kvalitet på råd om lån og finansiering knyttet til eksport (dette måles ved brukerundersøkelser og man kan se om det blir en endring).• Bedre henvisning til andre aktører som har mer relevante virkemidler (dette måles ved brukerundersøkelser og man kan se om det blir en endring).
Eksportkredittordningen - lønnsomhetsberegning
<ul style="list-style-type: none">• Overordnet vurdering av resultatene fra lønnsomhetsberegning for utlånsvirksomheten.

Andre oppgaver

Midlertidige garantiordninger med støtteelement

For garantiordningen for re-forsikring av kortsiktige kredittforsikring, Luftgarantiordningen, Lånegarantiordningen og Garantiordning for pakkereisearrangører skal det være en overordnet omtale av resultater av ordningene i årsrapporten, og relevant statistikk.

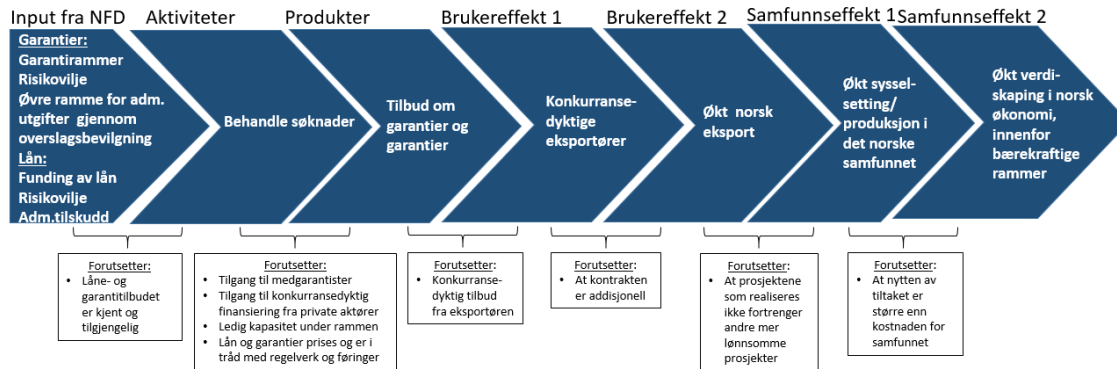
Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring

For Beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring skal Eksfin i årsrapporten:

- Legge frem regnskap sekretariatsfunksjonen som viser hvordan tilskuddet knyttet til ordningen er disponert.
- Omtale arbeid med vedlikehold og videreutvikling av beredskapssystem for varekrigsforsikring for raskt å kunne sette i verk ordningen med statlig varekrigsforsikring ved behov.
- Omtale deltakelse i planlegging, rådgivning og, om nødvendig, utførende virksomhet innen statlig varekrigsforsikring, i samarbeid med et "forsikringsforum" som er etablert for å ivareta nødvendig kontakt med forsikringsbransjen.
- Omtale arbeid med faglige utredninger, råd og utførende arbeid for departementet.

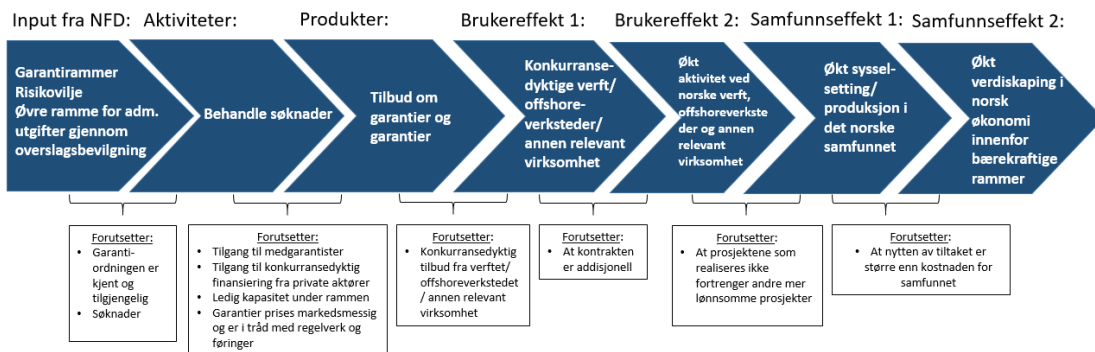
VEDLEGG 4: RESULTATKJEDER

Eksfin – lån og garantier for eksportfremme

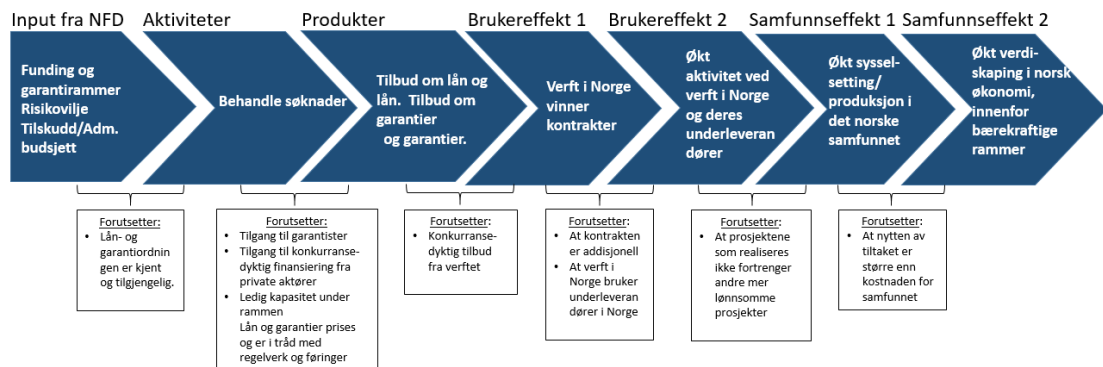
Eksfin – regelverk og føringer:
 Internasjonal regelverk (herunder Arrangement og tilhørende anbefalinger om ivaretagelse av samfunnsansvar, EØS-avtalens regler om offentlig støtte, WTO-regelverket), krav om at Eksfins garantiordninger skal gå i balanse på lang sikt (herunder prising av garantier, oppfølging av utestående garantier og gjenvinning), rammene som settes av styringsdokumenter fra NFD (gjennom bl.a. hovedinstruks, regelverk for garantiordninger og tildelingsbrev), NFDs forventninger og krav til Eksfins forvaltning av eksportkreditordningen og garantiordningene (gjennom bl.a. hovedinstruks, regelverk for låne- og garantiordningene og tildelingsbrev).

Eksfin – byggelånsgarantier

Eksfin – regelverk og føringer:
 Internasjonal regelverk (EØS-avtalens regler om offentlig støtte, og WTO-regelverket), krav om at Eksfin skal gå i balanse på lang sikt (herunder prising av garantier, oppfølging av utestående garantier og gjenvinning), betaling for risiko i forbindelse med byggelån skal være markedsmessig, rammene som settes av styringsdokumenter fra NFD (gjennom bl.a. hovedinstruks, regelverk for garantiordninger og tildelingsbrev)

Lån- og garanti for kjøp av skip fra verft i Norge som skal brukes i Norge

Eksfin – regelverk og føringer:
 Internasjonal regelverk (herunder Arrangement og tilhørende anbefalinger, EØS-avtalens regler om offentlig støtte, WTO-regelverket), krav om at Eksfin skal gå i balanse på lang sikt (herunder prising av garantier, oppfølging av utestående garantier og gjenvinning), rammene som settes av styringsdokumenter fra NFD (bl.a. hovedinstruks, regelverk, retningslinjer som regulerer forvaltning av selskap som følger av misligholds- og gjenvinningssaker og tildelingsbrev)

Garantiinstituttet for eksportkreditt
Postboks 1763 Vika
0122 Oslo

Deres ref

Vår ref
20/1621 - 19

Dato
01.04.2020

Forvaltning av garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter – oppdrag til GIEK

Det er etablert en statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter jf. lov 27. mars 2020 nr. 14 om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter med tilhørende forskrift. Loven er vedtatt av Stortinget etter forslag i Prop. 58 LS (2019-2020) og Innst. 201 LS (2019-2020). Stortinget har vedtatt en garantiramme på 50 mrd. kroner, jf. forslag i Prop. 57 S (2019-2020) og Innst. 200 S (2019-2020). Det vises også til Prop. 67 S (2019-2020) og Innst. 216 S (2019-2020) vedtatt av Stortinget 31. mars 2020.

Formålet med tiltaket er å styrke små og mellomstore bedrifters tilgang til likviditet, ved at staten gjennom en midlertidig garantiordning tilbyr risikoavlastning til finansforetak. Ordningen skal sikre delvis statsgaranterte lån til bedrifter som står overfor en akutt likviditetsmangel som følge av utbruddet av Covid-19.

Etter loven er det opp til finansforetakene å avgjøre om lån skal innvilges eller ikke. I dette ligger det at finansforetakene må ta stilling til om vilkårene i det enkelte tilfelle er oppfylt, og om lån skal gis til den aktuelle bedriften. Det er likevel behov for å ha et organ som kan utføre oppgaver knyttet til å følge opp statens garantiansvar, herunder motta rapporteringer, forestå utbetalinger til dekning av tap mv. Finansdepartementet, ber, i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet, Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) om å forvalte en slik garantiordning i henhold til de rammer som angis nedenfor.

Rammer for garantiordningen

Innretningen av garantiordningen er hjemlet i lov 27. mars 2020 nr. 14 om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, og forskrift 27. mars 2020 til lov om statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter. Det vises også til vedtak i brev av 26. mars 2020 hvor EFTAs Overvåkningsorgan (ESA) godkjenner garantiordningen i henhold til EØS-reglene om statsstøtte.

GIEK skal forvalte ordningen basert på føringer i loven og forskriften. Finansforetakene vil i første omgang kunne innvilge garanterte lån frem til 1. juni 2020, men Finansdepartementet kan gjennom endring av forskriften utvide perioden, jf. loven § 2. Perioden vil kunne utvides frem til 31. desember 2020, jf. ESAs vedtak.

GIEK vil ha ansvar for å motta finansforetakenes innrapporteringer etter loven og forskriften, og å foreta utbetaling av garantibeløp ved mislighold, jf. forskriften § 18 annet ledd.

Finansforetakene skal inndrive lån inntil alle sikkerheter realisert. Før et finansforetak avslutter inndrivelsesprosessen, skal det opplyse GIEK om dette. GIEK kan, om ønskelig, overta underliggende krav og sikkerheter for å fortsette inndrivelsesprosessen, jf. forskriften § 22.

Administrasjon

Garantiordningen skal holdes adskilt fra GIEKs øvrige ordninger. GIEK skal føre et eget regnskap for garantiordningen.

Administrative kostnader som GIEK har ved etablering og drift av ordningen, skal dekkes av tilskudd. Det er på kap. 1645 Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, post 23 Spesielle driftsutgifter til administrasjon av garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, bevilget 10 mill. kroner til GIEK for å dekke administrasjonskostnader som påløper i GIEK som følge av etablering og drift av garantiordningen. Finansdepartementet vil utbetale tilskuddet til GIEKs kontonummer 7694.05.68095 innen 3. april 2020. GIEK skal inntektsføre disse på kap. 2460 Garantiinstituttet for eksportkreditt, post 24 Driftsresultat.

Staten vil få inntekter under ordningen, jf. forskriften §§ 16 og 17 om hhv. garantiprovisjon (som betales av låntaker) og garantiavgift (som betales av finansforetaket). Alle inntekter under ordningen skal tilføres Finansdepartementet som inntektsfører disse på statsbudsjettet kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer, post 89 Garantiprovisjon. Tilskudd til tapsavsetning for garantiordningen er bevilget under kap. 1645 Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, post 50 Tilskudd til tapsavsetning for statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.

Finansdepartementet vil overføre tilskudd til tapsavsetning for garantiordningen til en egen konto i Norges Bank. Eventuelle utbetalinger under ordningen vil dekkes av bevilgninger over ovennevnte kap. 1645, post 50. Departementet vil komme nærmere tilbake til hvordan dette ev. skal gjøres rent praktisk.

Budsjettvedtak

Det er bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner til forvaltning av denne garantiordningen i 2020 på kap. 1645 Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, post 23 Spesielle driftsutgifter til administrasjon av garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.

Det er bevilget 10 mrd. kroner til ev. tap på kap 1645 Statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter, post 50 Tilskudd til tapsavsetning for statlig garantiordning for lån til små og mellomstore bedrifter.

Garantirammen for ordningen er 50 mrd. kroner, jf. forskriften § 6.

Rapportering

GIEK skal rapportere til Finansdepartementet om utnyttelse av garantiordningen, med kopi til Nærings- og fiskeridepartementet.

GIEK skal på anmodning fra Finansdepartementet legge frem informasjon om bruken av ordningen, jf. forskriften § 20, herunder skal GIEK legge frem en oversikt over hvor mye det enkelte finansforetak har brukt av sin andel av garantirammen ved utløpet av 22. april 2020, jf. forskriften § 7 fjerde og femte ledd. Oversikten skal oversendes departementet så snart som mulig etter utløpet av 22. april 2020, og ledsages av et konkret forslag til hvordan andelene bør fastsettes på nytt. Utgangspunktet for fastsettelsen av andelene skal være det enkelte finansforetaks bruk av garantiordningens samlede ramme frem til utløpet av nevnte dato. Finansdepartementet fastsetter andelene for de enkelte finansforetakene på nytt, og oversender ny fordelingsliste til GIEK så snart som mulig.

Det skal også rapporteres om status for bruk av ordningen og beste vurdering av forventet økonomisk utvikling per 31. desember 2020, med rapporteringsfrist en måned etter rapporteringstidspunktet.

GIEK skal innen den 10. hver måned sende inn oversikt over utbetalinger under

ordningen.

GIEK skal også rapportere overordnet om ordningen i årsrapporten for 2020.

Med hilsen

Geir Åvitsland e.f.
ekspedisjonssjef

Åse Natvig
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Gjenpart: Nærings- og fiskeridepartementet

Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK)
Pb 1763 Vika
0122 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1753-21

30. mars 2020

Forvaltning av garantiordning for luftfarten – oppdrag til GIEK

Det er besluttet å etablere en statlig garantiordning for flyselskaper med norsk driftstillatelse (heretter "garantiordning for luftfart") gjennom Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK), jf. Prop. 57 S (2019 – 2020) og Innst. 200 S (2019-2020). Beslutningen kommer som følge av den særskilte situasjonen som flyselskapene står overfor ifm. koronaviruset (heretter "COVID-19-situasjonen"). Flyselskapene har mistet en svært høy andel av kundegrunnlaget sitt, og det er mye usikkerhet fremover. Dersom situasjonen vedvarer, kan det bli krevende for selskapene å overholde sine betalingsforpliktelser. Formålet med lånegarantien er å bidra til at flyselskapene kan få tilgang til finansiering i markedet og at norsk luftfart opprettholdes gjennom en økonomisk krevende periode.

Nærings- og fiskeridepartementet ber med dette GIEK om å etablere en slik garantiordning iht. de rammer som angis nedenfor.

Det vises også til notifisering til EFTAs overvåkingsorgan ESA av 30. mars 2020 og brev fra ESA av 30. mars 2020 med godkjenning av garantiordningen.

Rammer for garantiordningen

Det er fastsatt følgende rammer for garantiordningen for luftfart:

- A) Garantiordningen har en øvre ramme på 6 mrd. kroner.
- B) Garantiordningen kan tilbys overfor alle flyselskaper med norsk AOC (flylisens). Av rammen kan Norwegian få tilgang til 3 mrd. kroner, SAS 1,5 mrd. kroner og øvrige selskaper inkludert Widerøe 1,5 mrd. kroner. Følgende betingelser settes for alle flyselskapenes deltagelse:
 - a. Lån til selskapene garanteres med opptil 90 pst. av staten. Resterende 10 pst. av risikoen må dekkes av en kommersiell motpart (bank eller annen

finansinstitusjon). Selskapene kan trekke på ordningen over en tremåneders periode, fra og med 30. mars til og med 30. juni 2020. Tilbakebetalingstiden er maksimalt to år fra det tidligste av (i) tidspunkt for første garantiutstedelse eller (ii) 30. juni 2020.

- b. Flyselskapene må ha en egenkapitalgrad på minimum 8 pst. ved slutten av siste kvartalsrapportering før COVID-19-situasjonen.
- c. Flyselskaper som ikke oppfyller punkt b. kan alternativt oppfylle et krav om at alle eksisterende finansielle kreditorer går med på moratorium som innebærer ettergivelse av renter og utsettelse av avdrag i en periode på tre måneder. Moratoriet må forankres med alle kreditorene. Det er krav om at selskapet i løpet av tremånedersperioden gjennomfører forbedringer som ville gitt en egenkapital på 8 pst. per siste avlagte kvartalsrapportering før COVID-19-situasjonen, jf. kravet i punkt b. Betaling av garantipremie til GIEK og avdrag av det garanterte lånet og derigjennom redusering av garantiansvaret, skal ha fortrinn før andre kreditorer så lenge egenkapitalkravet ikke er oppfylt.
- d. Garantipremien fastsettes av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD). Garantiene skal prises i lys av risikoen, over lånets løpetid.
- e. Under lånets løpetid kan flyselskapene ikke foreta utbetaling av utbytte eller andre utdelinger og heller ikke foreta bonusutbetalinger til ledende ansatte.

Garantier kan gis i NOK eller annen valuta, likevel slik at dersom garantien stilles i andre valuta enn NOK skal garantibeløpet reduseres med 10 pst. for å ta høyde for valutasvingninger.

Det kreves ikke sikkerhet for garantiene, men dersom låntaker eller selskaper i låntakers konsern stiller sikkerheter til kommersielle motparter i lånet skal GIEK tilbys slike sikkerheter *pari passu* med de kommersielle motpartene.

Garantipremier fastsettes ved inngåelse av en garantiavtale. Så lenge COVID-19-situasjonen pågår settes premien lik 2 pst. p.a. av beløpet som garanteres av GIEK. Dersom GIEK kommer i en situasjon hvor garantipremie på 2 pst. p.a. anses som ubalansert, anmodes GIEK om å diskutere en endring med NFD.

Premien etter COVID-19 situasjonen skal reflektere markedsvilkår. Departementet vil varsle GIEK når COVID-situasjonens effekt på kommersiell luftfart anses opphørt, og markedsvilkår skal gjelde.

For å tilfredsstillere Europakommisjonens midlertidige støtteretningslinjer for å redusere skadevirkningene av COVID-19 skal i tillegg følgende hensyntas:

- A) Lånebeløpet som garanteres, skal ikke overstige det doble av låntakers årlige lønnskostnader for 2019 eller siste tilgjengelige år, eller 25 pst. av låntakers omsetning for 2019; og
- B) Tap i tilknytning til det garanterte lånet skal fordeles proporsjonalt og på samme vilkår mellom staten og den kommersielle motpart som dekker de resterende 10 pst. av risikoen.

NFD vil i tillegg dette oppdragsbrevet gi enkelte føringer for ordningen knyttet til det enkelte selskap (Term Sheet) som overleveres separat. Disse vil inneholde forretningssensitiv informasjon og unntas derfor offentlighet iht. Offentleglova § 13, jf. Forvaltningsloven § 13 første ledd nr. 2. Dersom GIEK ønsker å avvike fra aktuelle Term Sheet, skal dette avklares med departementet.

Det er i Term Sheet overlatt til långiverne og GIEK å kreve eventuell reduksjon/amortisering av lån/garantert beløp. NFD ber om at GIEK søker å tilrettelegge for en avdragsprofil som hensyntar låntakers andre låneforfall, i den utstrekning det lar seg gjøre.

Administrasjon

Garantiordningen skal holdes adskilt fra GIEKs øvrige ordninger. GIEK skal føre et eget regnskap for garantiordningen.

Det er under NFD, kap. 900 post 23 bevilget 6 mill. kroner til GIEK for å dekke administrasjonskostnader som påløper i GIEK som følge av forvaltning av garantiordningen. NFD vil utbetale 3 mill. kroner til GIEKs kontonummer 7694 05 68087 innen utgangen av mars. GIEK skal inntektsføre disse på kap. 2460 post 24. NFD vil overføre ytterligere midler ved behov, på anmodning fra GIEK.

Alle inntekter under ordningen skal tilføres NFD, som inntektsfører dette. Tilskudd til tapsavsetning for garantiordningen er bevilget under kap. 900 post 50 (Ny). NFD vil overføre tilskudd til tapsavsetning for garantiordning for luftfart til en egen konto i Norges Bank. Eventuelle utbetalinger under ordningen vil dekkes av midler fra kontoen til tapsavsetninger for garantiordning for luftfart i Norges Bank. Departementet vil komme nærmere tilbake til hvordan dette ev. skal gjøres rent praktisk.

Budsjettvedtak

Det er bevilget et tilskudd på 6 mill. kroner til forvaltning av denne garantiordningen i 2020 på kap. 900 post 23 (Ny) Spesielle driftsutgifter til administrasjon av garantiordning luftfart.

Det er bevilget 6 mrd. kroner til ev. tap på kap 900 post 50 (Ny) Tilskudd til tapsavsetning for garantiordning luftfart.

Det vises også til at Stortinget har vedtatt følgende garantifullmakt: "Stortinget samtykker i at det gis tilsagn om garantier frem til 1. juli 2022 for lån innenfor en ramme på 6 mrd. kroner til flyselskaper med norsk AOC lisens, og innenfor vilkår som settes av Nærings- og fiskeridepartementet. Garantiene skal ha maksimal løpetid på to år."

Rapportering og andre forpliktelser

Vi ber GIEK om å rapportere i separate dokumenter om bruken av denne garantiordningen, i tillegg til overordnet omtale i årsrapporten for 2020. GIEK bes videre om å orientere departementet umiddelbart om det blir utbetalinger og/eller tap under ordningen og orientere NFD ved utgangen av april, mai og ved utløp av opptreksperioden om omfang av opptrekk under ordningen. GIEK bes om å innen 15. juli 2020 rapportere om status for bruken av ordningen ved utløpet av opptreksperioden og om deres beste vurdering av forventet økonomisk utvikling under ordningen. Det skal også rapporteres om status for bruk av ordningen og beste vurdering av forventet økonomisk utvikling per 31. desember 2020, 30. juni 2021 og 31. desember 2021, med rapporteringsfrist en måned etter rapporteringstidspunktet.

GIEK har for øvrig ansvar for (i) å undersøke og kontrollere at vilkårene under garantiordningen er oppfylt, herunder men ikke begrenset til, kravene til egenkapitalgrad og norsk AOC, (ii) oppfølging og administrasjon av garantiordningen i samsvar med praksis for GIEKs øvrige garantier, og (iii) å delta og forhandle på vegne av staten ved eventuell restrukturering eller misligholdssituasjon i tilknytning til lånene under garantiordningen. GIEK er derimot ikke forpliktet til å foreta noen kredittvurdering av selskapene for å avgjøre om selskapene kvalifiserer under garantiordningen.

Med hilsen

Wenche Stenberg (e.f.)
ekspedisjonssjef

Monica Wroldsen
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Departementsråden

Deres ref

Vår ref

Dato

21/4102

1. juli 2021

Bekreftelse

Det bekreftes med dette at Eksportfinansiering Norge (Eksfin) er en statlig forvaltningsbedrift, underlagt Nærings- og fiskeridepartementet. Eksfin forvalter eksportkredittordningen og garantiordninger på vegne av den norske stat. Eksfin utbetaler nye lån og utsteder nye garantier og følger opp utestående lån og garantier, i henhold til vedtak i Stortinget, senest 18. juni 2021.

Eksfin er ikke en egen juridisk enhet men en del av den norske stat. Dersom utbetalinger under en garantiordning overstiger garantiordningens bankinnskudd, kan Eksfin innenfor fullmakter gitt av Stortinget låne midler fra statskassen.

Eksfin har fullmakt til å midlertidig erverve og avhende aksjer og opsjoner, med formål å få dekning for krav i misligholds- og gjenvinningsaker, jf. vedtak i Stortinget 18. juni 2021.

Eksfins administrerende direktør, Tone Lunde Bakker, tiltrer 1. august 2021 og får delegert fullmakt fra styret til å undertegne på Eksfins vegne og kan delegere underskriftsfullmakten til andre medarbeidere i Eksfin. Styret vil konstituere en administrerende direktør for juli 2021.

Denne bekreftelsen gjelder til 31. desember 2021.

Med hilsen

Mette I. Wikborg

Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med ikrafttredelse 1. juli 2021

INNHOLDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse	2
Innledning	3
1 Instruksens formål, virkeområde og forhold til Økonomiregelverket.....	3
2 Eksfin sitt samfunnsoppdrag	4
2.1 Formål og mål	4
2.2 Organisasjonsform og tilknytning til staten	4
2.3 Roller og oppgaver for Eksfin	4
3 Fordeling av myndighet og ansvar og styringsdialog mellom NFD og Eksfin	6
3.1 Departementets myndighet og ansvar.....	6
3.2 Eksfins myndighet og ansvar	6
3.2.1 Eksfin sitt styre.....	6
3.2.2 Eksfin sin administrasjon.....	7
3.3 Styringsdialogens form og innhold	8
3.4 Samarbeid med andre departementer og virksomheter.....	8
4 Eksfins risikoramme	9
4.1 Håndtering av kredittrisiko i eksportkredittdordningen	9
4.2 Balansekrav for garantiordningene.....	9
5 Krav til virksomhetens interne styring	9
5.1 Krav til systemer, rutiner og styringsprosesser	9
5.2 Finansiering og regnskap	10
5.2.1 Finansieringsmodell	10
5.2.2 Årsrapport inkl. regnskapsprinsipp og revisjon	11
6 Nasjonalt og internasjonalt regelverk.....	12
7 Ikrafttredelse	12
Vedlegg.....	13
7.1 Unntak fra økonomiregelverket	13

INNLEDNING

Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin), heretter Hovedinstruksen, er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Økonomiregelverket). Endringer i Hovedinstruksens punkt om Eksfins risikorammer samt øvrige endringer som har vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, skal forelegges Finansdepartementet før implementering.

Eksfin ble opprettet i statsråd 12. februar 2021, jf. kongelig resolusjon 20/9891. Fra og med 1. juli 2021 er Eksfin i drift i henhold til Stortingets vedtak i samsvar med Innst. 600 S (2020-2021) og Prop. 195 S (2020-2021). Eksfin ble opprettet som følge av regjeringens beslutning om sammenslåing av den samlede virksomheten til Eksportkreditt Norge AS og Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK). Eksfin vil gjennom virksomhetsoverdragelsen ta over og fortsette forvaltningen av rettigheter og forpliktelser under de låne- og garantiordningene som tidligere ble forvaltet av Eksportkreditt Norge AS og GIEK. Eksfin er en statlig forvaltningsbedrift underlagt NFD. Eksfin forvalter finansieringsordninger på vegne av staten i hovedsak for å fremme norsk eksport.

Styringen av Eksfin skal følge Økonomiregelverket med de tilføyelser og presiseringer som framgår av Hovedinstruksen, *Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger og Retningslinjer for forvaltningen av selskaper hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)* og det årlige tildelingsbrevet. De tre førstnevnte styringsdokumentene er sidestilt, da de utfyller hverandre og regulerer ulike forhold ved styringen.

I tillegg til dette vil det være avtaler mellom Eksfin og NFD som regulerer lån fra staten i forbindelse med at Eksfin benytter seg av trekkfullmakt under en garantiordning. Det er i dag én avtale mellom Eksfin og NFD, nemlig *Avtale om lån for å tilføre likviditet til utbetalinger under Alminnelig garantiordning mellom Eksportfinansiering Norge (Eksfin) (Låntaker) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) (Långiver)*.

Riksrevisjonen skal ha kopi av Hovedinstruksen.

1 INSTRUKSENS FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG FORHOLD TIL ØKONOMIREGELVERKET

Formålet med Hovedinstruksen er å klargjøre fordelingen av myndigheten og ansvaret mellom departementet, virksomheten og styret og fastsette krav til virksomhetens drift, systemer, rutiner og styringsprosesser inkl. risikorammer. Videre gir Hovedinstruksen en samlet oversikt over Eksfins oppgaver og styringsdokumenter.

Hovedinstruksen skal også angi forholdet til Økonomiregelverket. Eksfin skal følge krav i Økonomiregelverket, med unntak, presiseringer og tilføyelser som fremkommer i Hovedinstruksen. En uttømmende liste over Eksfins unntak fra Økonomiregelverket som er innvilget av DFØ fremgår i vedlegg.

2 EKSFIN SITT SAMFUNNSOPPDRAG

2.1 FORMÅL OG MÅL

Formålet til Eksfin er effektiv forvaltning av finansieringsordninger for verdiskapende eksport¹.

Samfunns målet er størst mulig verdiskapende eksport.

Bruker målet er konkurransedyktige eksportører.

2.2 ORGANISASJONSFORM OG TILKNYTNING TIL STATEN

Eksfin er en statlig forvaltningsbedrift. Som forvaltningsbedrift er Eksfin del av staten som juridisk person og del av statens juridiske enhet. Det innebærer at staten har et økonomisk og juridisk ansvar for virksomheten og at næringsministeren er politisk og konstitusjonelt ansvarlig for Eksfins virksomhet. Eksfin er underordnet næringsministerens instruksjons- og omgjøringsmyndighet.

Det vises for øvrig til forvaltningslovforskriftens § 21 a om at låne- og garantivedtak ikke er å anse som enkeltvedtak og dermed at det ikke er adgang å klage til NFD. Forskriftsbestemmelsen er ikke til hinder for at NFD eller andre oppdragsgivere kan fastsette at det likevel er klageadgang på enkelte beslutninger.

2.3 ROLLER OG OPPGAVER FOR EKSFIN

I tabellen nedenfor er en oversikt over Eksfins roller og oppgaver.

Rolle	Oppgave	På vegne av og regulert av
Forvalter	Eksportordninger: <ul style="list-style-type: none">• Eksportkredittordningen• Alminnelig garantiordning• Garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland (U-landsordningen)	NFD. <i>Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger.</i>
Forvalter	Markedsmessige ordninger uten krav til eksport: <ul style="list-style-type: none">• Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet<ul style="list-style-type: none">○ Lånetilbud for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge²○ Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)• Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretning til havs (Byggelånsgarantiordningen)	NFD. <i>Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger.</i>

¹ Fastslått i NFDs Prop. 1 S (2020-2021).

² Teknisk sett er lånetilbudet ikke en egen låneordning. Tilbudet er en del av eksportkredittordningen. Eksempelvis dekkes utlån av samme utlånsfullmakter gitt av Stortinget.

Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)

	<ul style="list-style-type: none"> Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen) 	
Forvalter	<p>Midlertidige garantiordninger, med støtteelement:</p> <ul style="list-style-type: none"> Midlertidig reforsikringsordning for garantier stilt til reisegarantifondet Lånegarantiordningen (midlertidig) 	<p>NFD. Reglene for midlertidig reforsikringsordning for garantier stilt til reisegarantifondet fremkommer i tildelingsbrev inkl. tidligere sendte tildelingsbrev fra NFD til GIEK.</p> <p>Lånegarantiordningen reguleres i hovedsak av egen forskrift og er delegert av FIN.</p>
Forvalter	<ul style="list-style-type: none"> Eierinteresser under de enkelte garantiordningene som følge av misligholds- og gjenvinningssaker 	<p>NFD. <i>Retningslinjer for forvaltningen av selskaper hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningssaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin).</i></p>
Forvalter	<p>Oppfølging av ordninger under avvikling (løpende garantiansvar og gjenstående krav):</p> <ul style="list-style-type: none"> Midlertidig garantiordning for luftfarten Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring Gammel alminnelig ordning Portefølje av gamle særlige garantiordninger 	<p>NFD. Reglene for midlertidig garantiordning for luftfarten fremkommer i tildelingsbrev inkl. tidligere sendte tildelingsbrev fra NFD til GIEK.</p> <p>NFD. <i>Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger.</i></p>
Forvalter	<ul style="list-style-type: none"> Anbudsgarantiordningen 	<p>Statens investeringsfond for næringsvirksomhet i utviklingsland (Norfund) og UD. Reguleres i hovedsak av Retningslinjer for anbudsgarantiordningen av 1. juli 2021.</p>
Forvalter	<ul style="list-style-type: none"> Beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring 	<p>NFD. Reguleres i hovedsak av Retningslinjer for sekretariatsfunksjoner knyttet til lovhjemlet beredskapsordning for statlig varekrigsforsikring (BSV), fastsatt av NFD 1. juli 2021.</p>
Rådgiver og utredningsstøtte	<ul style="list-style-type: none"> Videreutvikle det internasjonale regelverket om eksportfinansiering i samråd med NFD Fagorgan i eksportlån,-garanti- og -politiske spørsmål inkl. kompetanse om andre lands tilbud og næringslivets behov for finansiering Forhandle om gjenvinning, både i Parisklubben og bilateralt, og fremskaffe det nødvendige tallmaterialet og forstå gjennomføringen av inngåtte bilaterale avtaler. 	<p>NFD.</p> <p>UD for Parisklubben.</p>

Eventuelle nye forvaltningsoppgaver fra andre departement må avklares med NFD. Der andre departement har delegert oppgaver til Eksfin må det fremgå av de enkelte regelverkene for oppgavene hvordan Eksfin skal kompenseres for merutgifter ved forvaltning av ordningen eller oppgaven. Eksfin skal ha oppdatert oversikt over alle dokumenter hvor andre oppdragsgivere har gitt føringer vedrørende forvaltning av oppgaver som ikke reguleres i NFDs styringsdokumenter. Oversikten skal sendes til NFD årlig og ved behov.

3 FORDELING AV MYNDIGHET OG ANSVAR OG STYRINGSDIALOG MELLOM NFD OG EKSFIN

3.1 DEPARTEMENTETS MYNDIGHET OG ANSVAR

NFD har det administrative og faglige ansvaret for etatsstyringen av Eksfin. Andre departement som har delegert oppgaver til Eksfin må sørge for at det avklares hvordan kostnadene for administrasjon og tiltaket/ordning skal dekkes. Det skal utarbeides egne tildelingsbrev i samråd med NFD, hvor ansvar, mål, resultatkrav og rapporteringsrutiner fastsettes. Finansielt rammeverk og regnskapsføring skal avklares i samråd med NFD.

NFD har ansvar for å samordne styringen av virksomheten. I saker der Eksfin utøver myndighet etter delegasjon fra andre departementer, eller i medhold av lov eller forskrift som administreres av andre departementer, er Eksfin likevel underlagt vedkommende departements styrings- og instruksjonsmyndighet.

NFDs oppfølging av Eksfin ivaretas gjennom styringsdialogen mellom Eksfin og NFD. NFD har ansvar for å gjennomføre evaluering av Eksfin.

NFD vil i samråd med KMD beslutte arbeidssteder for Eksfins regionale tilstedeværelse på to steder med minimum to årsverk hver som Eksfin skal etablere i løpet av første halvår 2022. Den regionale tilstedeværelsen vil evalueres av NFD med tanke på ev. endringer fra og med 2025. Evalueringen skal ta sikte på oppskalering til mellom 10 og 20 årsverk totalt for regional tilstedeværelse over tid. Det legges til grunn i evalueringen at det skal opprettholdes et sterkt fagmiljø i Eksfin samtidig som den skal se på balansen mellom antall steder og antall ansatte på hvert sted.

3.2 EKSFINS MYNDIGHET OG ANSVAR

3.2.1 EKSFINS STYRE

Eksfin ledes av et styre oppnevnt av NFD. NFD delegerer myndighet årlig gjennom tildelingsbrevet og flerårig gjennom Hovedinstruksen.

Styret har ansvar for:

- god strategisk og operasjonell styring i et flerårig perspektiv
- å utvikle mål, og påse at Eksfin har god måloppnåelse, effektiv ressursbruk og overholder lover og regler
- å drive virksomheten i tråd med bestemmelser fastsatt i eller i medhold av lov og forskrift, styringsdokumenter for Eksfin og i tråd med Stortingets vedtak og forutsetninger
- å påse at Eksfin har effektiv intern styring og kontroll

Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)

- beslutninger i låne- og garantisøknader og krav om erstatning, samt fastsette vilkår
- å ivareta budsjett, regnskap og økonomi for øvrig
- å ivareta rapportering til overordnede myndigheter

Ansettelse av administrerende direktør

Administrerende direktør i Eksfin er ansatt i en åremålsstilling med varighet på seks år, med mulighet til én gangs forlengelse. Styret fastsetter instruks for administrerende direktør, herunder myndighet og ansvar. Ansettelsesforholdet reguleres i standard lederlønnskontrakt for åremålsstillinger, med ev. justeringer. Årlig kontrakt signeres av administrerende direktør som arbeidstaker, styret i Eksfin som arbeidsgiver og NFD stadfester avtalens gyldighet. NFD ansetter første administrerende direktør for Eksfin.

Delegasjon av avgjørelsesmyndighet

Styret kan delegere myndighet til administrerende direktør. Styret skal fastsette interne instruks som regulerer ansvarsforholdet mellom styret, administrerende direktør og selskapets øvrige ledelse. Styret kan også ved garantigivingen delegere avgjørelsesmyndighet til private finansinstitusjoner som det deles ansvar med.

Styrets medlemmer

Eksfins styre skal bestå av minst fem og maksimalt syv medlemmer oppnevnt av NFD (inkl. styreleder). I tillegg til dette kan et flertall av de ansatte kreve at ytterligere to styremedlemmer velges av og blant de ansatte. De ansatte kan velge én vara for hver av sine representanter, som deltar på vegne av hovedrepresentanten hvis vedkommende ikke får deltatt i styremøtet. Styrets medlemmer oppnevnes for inntil to år av gangen. Godtgjørelsen til styremedlemmene og varamedlemmer fastsettes av NFD. Ordinær politiattest skal være tilfredsstillende for styremedlem og varamedlem i styret jf. forskrift om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten (politiregisterforskriften) § 34-17. Dette skal NFD undersøke i sin styrevalgsprosess. Eksfin har ansvaret for dette for styremedlemmer valgt av og blant de ansatte.

Styrets beslutningsdyktighet

Styret er beslutningsdyktig når mer enn halvdel av medlemmene er til stede. Har noen forfall og det finnes varamedlem, skal varamedlemmet innkalles. Ved stemmelikhet er styreleders stemme avgjørende.

Styrets møter

Styret møtes så ofte som styrets leder finner det nødvendig, eller når det kreves av to andre styremedlemmer. Det føres protokoll fra styrets møter.

Styreevaluering

Styret skal hvert år gjennomføre en styreevaluering. Styreevalueringen skal blant annet omfatte vurderinger av hvordan habilitetskonflikter er løst og hvordan dette har påvirket styrets arbeid og effektivitet. Dersom styret finner det hensiktsmessig, skal evalueringen oversendes NFD.

3.2.2 EKSFINS ADMINISTRASJON

Administrerende direktørs oppgaver og ansvar

Administrerende direktør skal stå for ledelse av den daglige drift i samsvar med de retningslinjer og pålegg som styret gir. Administrerende direktør har ansvaret for at styrets vedtak effektueres. Med styrets samtykke, kan administrerende direktør delegerer myndighet til andre av Eksfins ansatte. Dette gjelder også hvem som skal lede administrasjonen i administrerende direktørs fravær.

Ansettelsesforhold

Eksfins ansatte er statsansatte, og Eksfin skal følge alminnelige bestemmelser for statsforvaltningen, med mindre særlige unntak er gitt. Eksfins personale ansettes i tråd med statens personalreglement. Ordinær politiattest for personer som skal ansettes i enkelte stillinger skal være tilfredsstillende (jf. politiregisterforskriften § 34-17). Eksfin har ansvaret for å undersøke dette i ansettelsesprosesser.

3.3 STYRINGSDIALOGENS FORM OG INNHOLD

Den formelle styringsdialogen mellom departementet og Eksfin består av følgende hoveddokumenter:

- Styringsdokumenter (som omtalt i innledningen i Hovedinstruksen)
- Eksfins årsrapport,
- Eksfins øvrige faste rapportering,
- NFDs tilbakemelding på rapporteringen, og
- NFDs referater fra etatsstyringsmøtene med Eksfin og eventuelt andre møter hvor NFD gir styringssignaler.

Styringssignaler skal dokumenteres. Etatsstyringsmøter skal utgjøre det formelle forumet for styring mellom NFD og styret. Innkalling til etatsstyringsmøtene rettes til styrets leder. Administrerende direktør har også rett til å delta i etatsstyringsmøtene. Antall planlagte etatsstyringsmøter og alle rapporteringskrav skal framgå av tildelingsbrevet. Eventuelle andre møter av styringskarakter mellom NFD og Eksfin inngår imidlertid også i styringsdialogen.

Eksfin plikter å informere NFD umiddelbart ved vesentlige avvik, inkl. om frister eller forventet kvalitet ikke kan overholdes, og om saker med mulig mediemessig eller politisk interesse.

3.4 SAMARBEID MED ANDRE DEPARTEMENTER OG VIRKSOMHETER

Eksfin skal samarbeide med andre relevante aktører i det næringsrettede og eksportrettede virkemiddelapparatet, herunder Innovasjon Norge, Eksportstrategirådet og resten av aktørene i Team Norway. Det gjelder bl.a. å kjenne godt til hverandres tilbud og ha henvisningskompetanse. Det er også viktig å samarbeide om å gjøre tilbudet kjent og tilgjengelig for små og mellomstore bedrifter (SMB)³ og bedrifter innen fastlandsnæringer.

³ Definert som bedrifter under 100 ansatte, jf. [Strategi for små og mellomstore bedrifter](#).

I saker hvor Eksfin vurderer at gjenvinningsarbeidet innebærer handels-/utenrikspolitiske aspekter, skal Eksfin konferere med NFD og Utenriksdepartementet.

4 EKSFINS RISIKORAMMER

4.1 HÅNDTERING AV KREDITTRISIKO I EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Alle utlån eller deler av lån under eksportkredittdordningen hvor risiko ikke er avdekket gjennom Eksfins garantiordninger, skal være garantert enten av statlige eksportgaranti-institusjoner og/eller finansinstitusjoner med god rating i henhold til gjeldende kredittretningslinjer for Eksfin. Det vises til *Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger* for krav til minimum ratingnivå for garantistene.

Eksfin kan som alternativ til garanti sikre små lån og mindre deler av store lån til utviklingsland og fremvoksende økonomier med sikkerhet i kontantdepot.

Eksfin skal ha en policy for håndtering av kredittrisiko under eksportkredittdordningen i henhold til følgende føringer:

1. Måltallet for årlig maksimalt kredittrisiko tap settes til 0,02 pst. (2 basispunkter) av porteføljen. På bakgrunn av at porteføljen under eksportkredittdordningen er forholdsvis liten og med et begrenset utvalg av låntakere og garantister, vil tilfeldig variasjon kunne slå ut slik at kredittap kan bli både vesentlig større og mindre enn det som følger av misligholdsstatistikk og forventede tap basert på store porteføljer.
2. Eksponering mot en enkelt garantist skal ikke overstige 15 pst. av totalporteføljen. Grensen gjelder ikke for lån der Eksfin tar risiko selv.
3. Innenfor rammene av statens føringer kan Eksfin godkjenne motparter, fastsette kredittrammer per garantist og avgjøre den enkelte utlånssak.

4.2 BALANSEKRAV FOR GARANTIORDNINGENE

Det er balansekrav for alle garantiordningene, foruten midlertidige garantiordninger med støtteelement. Garantiordningene skal enkeltvis gå i balanse på lang sikt. Det vises til *Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger* for nærmere føringer knyttet til balansekravet og særvilkår for den enkelte ordning.

5 KRAV TIL VIRKSOMHETENS INTERNE STYRING

5.1 KRAV TIL SYSTEMER, RUTINER OG STYRINGSPROSESSER

Eksfins styre har ansvar for at virksomheten har effektiv intern styring og kontroll.

Eksfins internkontroll skal utformes og gjennomføres slik at den gir rimelig grad av sikkerhet for at virksomheten når de mål som er fastsatt, har en effektiv drift, pålitelig rapportering og at lover og regler følges. Internkontrollen skal være tilpasset Eksfins egenart og være basert på risiko og vesentlighet. Systemer, prosesser og rutiner for internkontroll skal kunne dokumenteres. Eksfin skal forankre ambisjonsnivået for internkontroll hos NFD. Eksfin skal i styringsdialogen rapportere om internkontrollen er tilfredsstillende opp mot forankret ambisjonsnivå og om ambisjonsnivået bør endres.

Internrevisjon

Eksfin skal ha internrevisjon. Internrevisjonen skal organisatorisk være knyttet til og rapportere til Eksfins styre.

Eksfin skal sende kopi av internrevisjonsinstruks til NFD til orientering. Øvrige internrevisjonsdokumenter som NFD skal ha kopi av, avklares i styringsdialogen mellom NFD og Eksfin. Alle internrevisjonsdokumenter som NFD skal ha kopi av, skal først ha blitt behandlet i styret. NFD kan videre be om at eventuelle internrevisjonsdokumenter av særskilt interesse presenteres mer utfyllende i møte med internrevisor og Eksfin.

Sikkerhet og beredskap

Arbeidet med sikkerhet og beredskap skal tilpasses virksomhetens egenart, risiko og vesentlighet. Eksfin skal ha god styring og kontroll med informasjonssikkerheten i samsvar med relevante mål i nasjonal strategi for digital sikkerhet og tiltaksplan. Eksfin har ansvar for å forebygge og håndtere digitale angrep i egen virksomhet og for å dele informasjon om digitale angrep med departementet og relevante samarbeidspartnere. Eksfin skal redegjøre for arbeidet med sikkerhet og beredskap i årsrapporten.

Statlig varekrigsforsikring

Departementets mål innen næringsberedskap er å bidra til at næringslivet er i stand til å levere de varer og tjenester samfunnet etterspør også i kriser. Eksfin skal i arbeidet med statlig varekrigsforsikring understøtte denne målsettingen og arbeide systematisk med å forebygge uønskede hendelser som kan hindre måloppnåelse.

5.2 FINANSIERING OG REGNSKAP

5.2.1 FINANSIERINGSMODELL

Eksportkredittordningen

Eksportkredittordningen skal i sin helhet finansieres ved bevilgning over statsbudsjettet. Utlån finansieres ved trekk i statskassen, og avdrag, renter og gebyrinntekter skal tilbakeføres til statskassen. Midler til administrasjon av eksportkredittordningen bevilges av Stortinget.

Garantiordninger med balansekrav

Garantiordningene er statlige fond. Et statlig fond er en formuesmasse som regnskapsmessig er atskilt fra statens øvrige midler og der anvendelsen er bundet til et nærmere fastsatt formål med varighet ut over ett budsjettår. Inntekter under den enkelte garantiordning innbetales til ordningens konti i Norges bank, og utgifter utbetales fra ordningens konti. På denne måten skal garantiordningene være selvfinansierende. Stortinget fastsetter gjennom de årlige budsjetter rammer for administrasjonskostnadene tilknyttet garantiordningene.

Eventuelle unntak fra normalvilkåret om selvfinansiering må godkjennes ved uttrykkelig stortingsvedtak, jf. Økonomiregelverket pkt. 8.2.3. Dersom det i en periode ikke er tilstrekkelig likviditet i den enkelte ordning til å dekke utbetalinger med opparbeidet kapital under en garantiordning, kan etaten trekke opp lån fra statskassen ved trekkfullmakter som innvilges av Stortinget. Dersom det er sannsynlig at optrekk av lån ikke vil kunne

tilbakebetales, skal budsjettmessig håndtering av ev. underdekning fremmes som egen budsjettsak.

Garantiordninger med støtteelement

Garantiordningene med støtteelement er midlertidige ordninger for å avbøte konsekvenser av koronakrisen. Stortinget har bevilget tilskudd til tapsdekning for hver av ordningene, og ordningenes formuesmasse er begrenset til tilskuddet til tapsdekning. Inntektene under ordningene tilbakebetales direkte til statskassen. Midler til administrasjon av de midlertidige garantiordningene er bevilget som tilskudd og delegert til Eksfin gjennom tildelingsbrev. Tilskuddene skal dekke utgifter til etablering og administrasjon. Dersom det ved årsslutt gjenstår ubenyttet tilskudd til administrasjon for de midlertidige garantiordningene med støtteelement, skal ubenyttede midler føres som fondskapital i årsregnskap for den enkelte ordningen.

5.2.2 ÅRSRAPPORT INKL. REGNSKAPSPRINSIPP OG REVISJON

Eksfin skal lage én årsrapport som samlet fremstiller virksomheten. Utforming av årsrapporten med årsregnskap skal følge mal for statlige årsrapporter og anbefalingene DFØ har til innhold og utforming: Se [Årsrapport](#).

Eksfins årsrapport skal inneholde regnskap for virksomheten (administrasjonen og for eksportkredittordningen), regnskap for garantiordningene som skal gå i balanse på lang sikt og regnskap for midlertidige garantiordninger med støtteelement. Krav til årsregnskapene er angitt i R-115 *Utarbeidelse og avleggelse av statlige virksomheters årsregnskap*.

Årsregnskapet for administrasjonsregnskapet og regnskap for eksportkredittordningen skal utformes i henhold til mal for statsbanker, mens årsregnskap for garantiordningene skal utformes i henhold til krav for statlige fond.

Både styret og administrerende direktør skal signere årsrapport og årsregnskap. Eksfin skal utarbeide separate regnskap for de ulike garantiordningene (fondsregnskap). Eksfin skal presentere årsregnskapene for garantiordninger med balansekrav og garantiordninger med støtteelement samlet i hvert sitt dokument, som en del av årsrapporten. Låneregnskapet for eksportkredittordningen fremstilles som del av administrasjonsregnskapet.

Regnskap for administrasjon og eksportkredittordningen

Administrasjonsregnskapet til Eksfin kan føres etter kontantprinsippet. Den regnskapsmessige fremstillingen av utlansregnskapet vil gjøres som del av administrasjonsregnskapet og følge kontantprinsippet. Så snart styret finner det hensiktsmessig eller etter en overgangsperiode på maksimalt tre år skal regnskapene føres etter de statlige regnskapsstandardene (SRS), dvs. fra regnskapsåret 2024.

Låneregnskapet for eksportkredittordningen skal for hver lånekunde dokumentere bevegelser på lånekonti, herunder utbetalte lån, avdrag og innfrielse av lån, innbetalte og opptjente renter, gebyrer og utestående lånebeholdninger ved regnskapsperiodens slutt. Utlånene skal bokføres og verdien av lånene skal omvurderes og justeres for valutakursendringer. Verdien av lånene skal nedskrives/oppskrives for urealisert valutatap eller valutagevinst. Ved avdrag/innfrielse av lån skal realisert valutatap/valutagevinst bokføres

under avdragsposten. Sammenhengen mellom låneregnskapet og statsregnskapet skal være sporbar og dokumentert.

Regnskap for garantiordningene

Eksfin skal avlegge fondsregnskap i henhold til SRS for garantiordningene med balansekrav, jf. unntak fra enkeltpunkter i SRS i vedlegg. Hver ordning skal dekke sin andel av de reelle administrasjonsutgiftene.

For de midlertidige garantiordningene med støtteelement skal Eksfin avlegge fondsregnskap etter kontantprinsippet inntil videre. Departementet vil gjøre en ny vurdering av regnskapsprinsipp for de midlertidige garantiordningene med støtteelement senest innen tre år (2024). Dersom det ved årsslutt er ubenyttede midler i tapsfondene knyttet til de midlertidige garantiordningene for å håndtere koronasituasjonen, skal ubenyttede midler føres som fondskapital.

Revisjon

Riksrevisjonen forestår revisjon av Eksfins virksomhet, herunder årsregnskap, og rapporterer resultatene av sin revisjon og kontroll til Stortinget.

6 NASJONALT OG INTERNASJONALT REGELVERK

Eksfins virksomhet skal være i samsvar med nasjonalt og internasjonalt regelverk for offentlig låne- og garantivirksomhet.

Følgende nasjonale og internasjonale regelverk er sentrale:

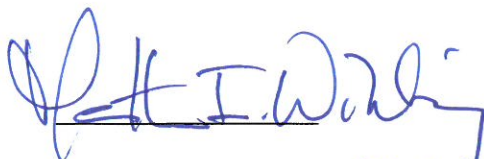
- den OECD-tilknyttede avtalen "Arrangement on Officially Supported Export Credits" og tilhørende anbefalinger
- EØS-avtalens regler om offentlig støtte
- WTO-regelverket, særlig "the Agreement on Subsidies and Countervailing Measures" og Nairobi-pakken om restriksjoner for eksportfinansiering av jordbruksprodukter
- relevante bestemmelser i norske lover, herunder verdipapirhandelloven

Hvitvaskingslovens forpliktelser, eksempelvis risikobaserte kundetiltak og løpende oppfølging av kundeforhold samt gjennomføring av nærmere undersøkelser dersom det avdekkes forhold som kan indikere at midler har tilknytning til hvitvasking eller terrorfinansiering, er også relevant for virksomheten selv om Eksfin ikke er underlagt loven som sådan.

Eksfin har mulighet til å gjøre unntak fra innsyn i journalinnføringer og dokument i enkelt-saker om utstedelse av lån og garantier, jf. offentligforskrifta § 9 fjerde ledd. Det vises for øvrig til forvaltningslovforskriftens § 21 a om at låne- og garantivedtak ikke er å anse som enkeltvedtak.

7 IKRAFTTREDELSE

Nærings- og fiskeridepartementet, ikrafttredelse 1. juli 2021

Mette I. Wikborg
departementsråd

29.6.21

VEDLEGG

7.1 UNNTAK FRA ØKONOMIREGELVERKET

I henhold til DFØs brev av 25. mai 2021 er følgende unntak innvilget og videreført til Eksfin blant annet basert på tidligere innvilgede unntak fra DFØ til Eksportkreditt Norge og GIEK⁴:

1. Permanent unntak fra 3.7.1 Statens konsernkontoordning – vedr. valutakonto

Det følger av bestemmelsene punkt 3.7.1 at virksomhetens betalingsformidling i form av inn- og utbetalinger skal skje gjennom statens konsernkontoordning. Eksfin har unntak fra dette og kan opprette valutakontoer både for låne- og garantiordningene.

2. Permanent unntak fra bestemmelsene om å foreta overføringer via nettbank

Eksfins unntak fra bestemmelsene gjelder krav i følgende punkter:

- 3.7.3.2 om at betalingsoppdrag skal produseres i virksomhetens økonomisystem,
- 3.7.3.3 om autorisasjon av betalingsoppdrag, og
- 4.3.3 om krav til funksjonalitet for betalingsformidling i økonomisystemet.

Unntakene gir Eksfin anledning til å benytte reserveløsning for utbetaling av midler. Eksfin skal innrette kontrolltiltak og prosesser for bruk av reserveløsningen, som innebærer følgende:

- minimum to tilsatte skal undertegne hver transaksjon i et betalingsoppdrag,
- dersom det gjøres en endring i beløp eller bankkontonummer på en transaksjon i et betalingsoppdrag som er undertegnet, men ikke utbetalt, må endringen undertegnes på nytt av to tilsatte,
- minst en av de to tilsatte som undertegner transaksjonen skal ikke ha tilgang til å registrere betalingsoppdrag i økonomisystemet eller nettbanken, og
- for hver transaksjon sikre at banken har bekreftet hva som ligger i bankens systemer. En slik bekreftelse skal for hver transaksjon minst inneholde utbetalingsbeløpet og mottakers bankkontonummer.

Videre skal Eksfin ha en skriftlig dokumentasjon som dekker rutiner for bruk av unntakene ved reserveløsninger. Eksfin skal etablere en internkontroll, som blant annet omfatter kontroll av betalingsoppdrag/transaksjoner som ligger i bankens system mot det som ligger i økonomisystemet.

⁴ Brev fra DFØ av 23.10.2020 om Eksportkreditt Norges unntak om valutakonti, DFØs brev av 08.10.2018 om Eksportkreditt Norges unntak om nettbankoverføringer, brev av 8.9.2016 fra DFØ om GIEKs unntak om SRS, brev av 11. juni 2020 fra DFØ om GIEKs unntak for reserveløsning for utbetalinger, brev fra daværende Senter for statlig økonomistyring (SSØ nå DFØ) av 22.12.2004 og DFØ av 4.12.2017 om unntak for garantiordningene.

3. Permanent unntak fra SRS 1 Oppstillingsplaner

Eksfin har unntak fra punkt 9 og 13 i SRS 1 Oppstillingsplaner for resultatregnskap og balanse.

4. Permanent unntak fra 8 Forvaltning av garantiordninger

Bestemmelsene punkt 8.1 annet avsnitt slår fast at garanti etter kapittel 8 ikke er aktuell dersom långiver er et statlig forvaltningsorgan. Eksfin har unntak fra dette slik at garantiordningene kan avdekke risiko for eksportkredittordningen. Følgende unntak gjelder for garantiordningene (inkl. når garantiordningene dekker risikoen for lån ytet fra eksportkredittordningen):

- 8.2.2 første avsnitt bokstav b om at staten stiller seg som simpel kausjonist,
- 8.2.2 første avsnitt bokstav c om at risikofordelingen mellom staten og øvrige långivere og garantister skal være på pro rata basis,
- 8.2.2 femte avsnitt om at statens ansvar bør begrenses oppad til en maksimal grense i kronebeløp for garantier for lån i utenlandsk valuta,
- 8.3.3 første avsnitt om at vilkår for garanti skal nedfelles i en avtale/garantierklæring, og
- 8.3.3 andre avsnitt bokstav c om krav til periodisk rapportering fra långiver.

Tillatelsen er permanent, dvs. inntil det gjøres vedtak om ev. endringer i ordningene. Unntakene vil gjelde for nye garantiordninger, forutsatt at Stortinget har godkjent hovedvilkårene i tråd med grunnlaget for søknaden og unntakene som er gitt. Nærmere beskrivelse av unntakene fremkommer i *Regelverk for Eksportfinansiering Norge (Eksfin) sine ordninger*.

REGELVERK FOR EKSPORTFINANSIERING NORGE (EKSFIN) SINE ORDNINGER

Fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet, med ikrafttredelse 1. juli 2021

INNHALDSFORTEGNELSE

Innholdsfortegnelse	2
1 Regelverkets formål, virkeområde og forhold til Økonomiregelverket	4
2 Forvaltning og saksbehandling inkl. oppfølging overfor avtalepart.....	5
2.1 Søknadsbehandling	5
2.2 Oppfølging og kontroll	6
2.3 Tapsbegrensning	6
2.4 Evaluering	7
2.5 Forvaltning av eksportkredittordningen.....	7
2.5.1 Krav til garantist - minimum ratingnivå.....	8
2.5.2 Krav til garantiordningenes risikoavdekning for eksportkredittordningen	8
2.5.3 Kostnader/gebyrer som kan belastes låntakerne.....	8
2.6 Forvaltning av garantiordningene	9
2.6.1 Hovedvilkår	9
2.6.2 Bruk av trekkfullmakt.....	10
2.6.3 Prosedyre ved akutte situasjoner uten trekkfullmakt.....	11
2.6.4 Krav til garantierklæring/-avtale.....	11
2.6.5 Krav til rapportering fra avtaleparter og oppfølging av risikoavdekning for lån .	11
2.6.6 Innfrielse av ansvar under garantiordningene.....	12
3 Eksportordningene – vilkår og betingelser.....	12
3.1 Formål og målgruppe	12
3.1.1 Eksportkredittordningen	12
3.1.2 Alminnelig Garantiordning	12
3.1.3 U-landsordningen.....	12
3.2 Fellesbestemmelser for lån og garantier under eksportordningene	13
3.2.1 Definisjoner	13
3.2.2 Eksportordningenes virkeområde.....	14
3.3 Bestemmelser for eksportkredittordningen	14
3.4 Fellesbestemmelser for Alminnelig garantiordning og U-landsordningen	15
3.4.1 Kriterier for tilbud om garanti	15
3.4.2 Spesifiserte standardvilkår	16
3.4.3 Bestemmelser for investeringsgarantier	17
3.4.4 Bestemmelser for kortsiktig kredittforsikring	17
3.5 Bestemmelser for U-landsordningen	18

3.5.1	Kriterier for tilbud om garanti	18
3.5.2	Spesifiserte standardvilkår	18
3.5.3	Forvaltning av ordningen.....	19
4	Markedsmessige ordninger uten krav til eksport.....	19
4.1	Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs (Byggelånsgarantiordningen)	19
4.1.1	Formål og målgruppe	19
4.1.2	Kriterier for tilbud om garanti	20
4.1.3	Spesifiserte standardvilkår	20
4.2	Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp (Kraftgarantiordningen)	21
4.2.1	Formål og målgruppe	21
4.2.2	Kriterier for tilbud om garanti	21
4.2.3	Spesifiserte standardvilkår	21
4.2.4	Forvaltning av ordningen.....	22
4.3	Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet	22
4.3.1	Formål og målgruppe	22
4.3.2	Kriterier for tilbud om lån og garanti	23
4.3.3	Spesifiserte standardvilkår	23
4.3.4	Forvaltning av garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)	24
5	Oppfølging av ordninger under avvikling	24
5.1	Gammel alminnelig ordning.....	24
5.2	Gamle særordninger	24
5.3	Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring.....	25
6	Ikrafttredelse	25

1 REGELVERKETS FORMÅL, VIRKEOMRÅDE OG FORHOLD TIL ØKONOMIREGELVERKET

Dette regelverket er fastsatt av Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) i henhold til Reglement for økonomistyring i staten og Bestemmelser om økonomistyring i staten (Økonomiregelverket), samt NFDs interne instruks. Endringer i regelverket som har vesentlige økonomiske eller administrative konsekvenser, herunder garantiordningenes hovedvilkår og bestemmelser for Alminnelig ordening og U-landsordningen, skal forelegges Finansdepartementet før implementering.

Eksportfinansiering Norge (Eksfin) ble opprettet i statsråd 12. februar 2021, jf. kongelig resolusjon 20/9891. Fra og med 1. juli 2021 er Eksfin i drift i henhold til Stortingets budsjettvedtak i tråd med Innst. 600 S (2020-2021) og Prop. 195 S (2020-2021). Eksfin overtar ordningene som tidligere ble forvaltet av Eksportkreditt Norge AS og Garantiinstituttet for eksportkreditt (GIEK) som følge av virksomhetsoverdragelse og sammenslåing av de to virksomhetene.

Eksfins ordninger skal være et supplement til og ikke fortrenge private finansieringsaktører. Forvaltningen av ordningene og vilkårene for ordningene skal følge Økonomiregelverket med de unntak, tilføyelser og presiseringer som framgår av dette regelverket. I tillegg skal ordningenes regler og forvaltning være i tråd med den OECD-tilknyttede avtalen Arrangement on Officially Supported Export Credits (Arrangement) og dens sektoravtaler, EØS-avtalens regler om offentlig støtte og WTOs subsidieavtale *Agreement on subsidies and countervailing measures* og Nairobi-pakke med de tilføyelser og presiseringer som framgår av dette regelverket.

Følgende tre styringsdokumenter er sidestilt da de utfyller hverandre og regulerer ulike forhold ved styringen: Dette regelverket, *Hovedinstruks for Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*, heretter Hovedinstruksen, og *Retningslinjer for forvaltningen av selskaper hvor staten har eierinteresser som følge av misligholds- og gjenvinningsaker i Eksportfinansiering Norge (Eksfin)*. I tillegg til dette finnes det en avtale mellom Eksfin og NFD som regulerer lån fra staten ifm. at Eksfin benytter seg av trekkfullmakt under en garantiordning, nemlig *Avtale om lån for å tilføre likviditet til utbetalinger under Alminnelig garantiordning mellom Eksportfinansiering Norge (Eksfin) (Låntaker) og Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) (Långiver)*.

Formålet med dette regelverket er å regulere lån- og garantiordninger som NFD har delegert til Eksfin, herunder mål og målgruppe, kvalifikasjonskrav, vilkår og definisjoner for hver ordning, samt krav til forvaltning og saksbehandling. Kriterier for måloppnåelse og rapporteringskrav fremkommer i det årlige tildelingsbrevet.

Vesentlige endringer i låne- og garantitilbudet som innebærer nye tolkninger av hjemler i regelverket skal forankres med NFD. Vi viser for øvrig til departementets tolkningsuttalelser på Regjeringen.no.

Dette regelverket gjelder for:

- Eksportordninger

- Eksportkredittordningen
- Alminnelig garantiordning
- Garantiordning for investeringer i og eksport til utviklingsland (heretter referert til som U-landsordningen)
- Markedsmessige ordninger uten krav til eksport
 - Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet
 - Lånetilbud for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge¹
 - Garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge
 - Garantiordning for byggelån til skip, fartøy og innretninger til havs
 - Garantiordning for kraftintensiv industris kraftkjøp
- Ikke operative ordninger (ordninger under avvikling)
 - Gammel alminnelig ordning
 - Gamle særordninger
 - Midlertidig garantiordning for re-forsikring av kredittforsikring

Reglene for den midlertidige garantiordningen for luftfarten, som var operativ frem til 30. juni 2021, og for den midlertidige reforsikringsordningen for garantier stilt til reisegarantifondet fremkommer i tildelingsbrev inkl. tidligere sendte tildelingsbrev fra NFD til GIEK. NFD har også egne retningslinjer for beredskapsordningen for statlig varekrigsforsikring.

Ordninger som er delegert til Eksfin på vegne av andre oppdragsgivere enn NFD er ikke regulert i dette regelverk.

2 FORVALTNING OG SAKSBEHANDLING INKL. OPPFØLGING OVERFOR AVTALEPART

Kravene i de følgende punktene (2.1-2.4) gjelder for alle ordningene med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for den enkelte ordning.

2.1 SØKNADSBEHANDLING

Eksfin treffer avgjørelse om innvilgelse, utbetaling, oppfølging og endring av enkeltstående utlån og garantier og kan inngå og signere all dokumentasjon knyttet til enkeltstående utlån og garantier på vegne av staten. Eksfin kan opptre som agent.

Saksbehandlingen skal følge reglene i stortingsvedtak, forvaltningsloven og krav til god forvaltningsskikk, habilitet og etisk adferd. Usaklig forskjellsbehandling skal unngås. Som en del av behandling av søknader skal Eksfin gi veiledning om lån og garantier, men det statlige oppdraget om generell eksportrådgeving er ikke en del av Eksfins ansvarsområde. Eksfin skal sørge for at tilbudet er kjent og tilgjengelig for målgruppene innenfor de enkelte ordningene.

Krav til tilbudsbrev og avslagsbrev

Eksfin skal ha retningslinjer for kredittvurdering og for når tilbud faller bort. Tilbud om lån og

¹ Teknisk sett er lånetilbudet ikke en egen låneordning. Tilbudet er en del av eksportkredittordningen. Eksempelvis dekkes utlån av samme utlånsfullmakter gitt av Stortinget.

garantier skal inneholde vilkår og tidsfrist for aksept². Avslåtte søknader skal bekreftes med avslagsbrev. Avslagsbrev skal inneholde opplysninger om at det ikke er klageadgang på slike vedtak fattet av Eksfin, jf. forvaltningslovforskriften § 21 a, med mindre annet er bestemt under den enkelte ordning³.

Eksfin skal til enhver tid ha oversikt over tilbud om lån og garantier og utestående lån og garantier inkl. endringer i form av nedtrapping eller bortfall. Det vises til øvrige krav i Økonomiregelverkets punkt 8.3.4 om registrering av tilbud om garanti/garantiansvar.

2.2 OPPFØLGING OG KONTROLL

Oppfølging og kontroll av lån og/eller garantier i nedbetalingsperioden skal tilpasses risiko, vesentlighet og egenart i tråd med føringer i Hovedinstruksens punkt om styring og kontroll. Oppfølgings- og kontrolltiltak skal normalt baseres på mottatt innrapportering fra avtalepartene, i tråd med Eksfins vilkår.

2.3 TAPSBEGRENSNING

Adgang til å gjøre endringer i betingelser m.m for lån under eksportkredittordningen

I tilfeller hvor låntaker har betalingsproblemer og/eller misligholder lånet skal Eksfin iverksette tiltak for å sikre statens samlede verdier. I slike tilfeller kan lån under ordningen restruktureres, låneavtaler kan endres, det kan gis avdragsutsettelse, foretas debitorskifte og/eller tvangssalg. Det kan også foretas nødvendige utlegg og gis lån på markedsmessige vilkår.

Eksfin kan, når hensynet til statens samlede interesser tilsier det, refinansiere på markedsmessige vilkår lån hvor garantiordningenes risikoavdekning er minimum 70 prosent. Ved refinansiering i medhold av denne bestemmelsen gjelder ikke kravet om at tilbud om lån skal bidra til å utløse den kommersielle kontrakten mellom kjøper og selger.

Tapsbegrensende tiltak under garantiordningene

Ved mislighold og mulighet for mislighold skal Eksfin reagere raskest mulig og sette i verk egnede tiltak for å søke å unngå tap. Slike tiltak kan være (ikke-uttømmende liste):

- nedbetalingsordninger
- rettslig forfølgning
- konkursbegjæring
- erverv av aksjer og opsjoner, herunder kjøp eller overtagelse av aksjer, konvertering av lån til aksjer, etablering av aksjeselskap og innskudd av aksjekapital (med forbehold om fullmakt fra Stortinget)
- realisering av aktiva, herunder avhendelse av aksjer, oppløsning av aksjeselskap og inngåelse av salgskontrakter
- inngåelse av avtaler om betingelser for fremtidig avhendelse av aksjer

² Med tilbud i denne sammenhengen menes endelig tilbud etter kredittvedtak.

³ Forskriftsbestemmelsen er ikke til hinder for at NFD eller andre oppdragsgivere kan fastsette at det likevel er klageadgang på enkelte beslutninger.

- midlertidig drift eller deltagelse i drift av pant
- yte lån på markedsmessige vilkår
- yte eller garantere for ansvarlige lån og/eller konvertible lån
- yte eller garantere for lån til å overta pant fra foranstående eller sidestilte panthavere
- stille nye garantier også i situasjoner der dette ikke er forbundet med ny eksport
- salg av fordring
- innfrielse og videresalg av lån som står i fare for å bli misligholdt

Eksfin skal i oppfølgingen av tiltakene etterstrebe å delta på minst like gode vilkår som tilsvarende kreditorer og medgarantister. Formålet med tiltakene skal være å få dekning av krav, og tiltakene skal kun være så lenge det er nødvendig for kravdekning. Eksfin skal søke å begrense det totale omfanget av sine eierposisjoner.

Vesentlighet i misligholds- og gjenvinningsarbeidet

I tråd med Økonomiregelverket skal Eksfin informere departementet om vesentlige forhold. Følgende elementer *kan* trekke i retning av at en misligholds- eller gjenvinnings sak kan anses som vesentlig:

- saker med prinsipiell betydning
- særlig store engasjementer
- saker der det kan bli behov for å bruke trekkfullmakten
- saker som kan føre til at balansekravet ikke oppfylles
- saker med handelspolitiske og/eller utenrikspolitiske aspekter
- saker med omdømmerisiko

Bruk av tapsbegrensende virkemidler som ikke spesifikt er nevnt ovenfor og erverv og avhending av aksjer og opsjoner anses som vesentlig, og departementet skal informeres om dette.

Gjenvinning

Eksfin skal drive aktiv gjenvinning etter utbetaling under garantier både overfor private og offentlige debitorer og garantister mv.

2.4 EVALUERING

Departementet skal med noen års mellomrom i samarbeid med Eksfin sørge for at det gjennomføres evalueringer av ordningene som virksomheten forvalter.

2.5 FORVALTNING AV EKSPORTKREDITTORDNINGEN

Kravene i dette punktet (2.5) gjelder også for lån under skipsfinansieringstilbudet med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for skipsfinansieringstilbudet.

Lånene skal gis i tråd med vedtak fra Stortinget og stå på statens balanse. Rammer for utlån under ordningen fastsettes av Stortinget. Summen av nye utlån i ett år må ikke overstige de rammer Stortinget fastsetter.

Eksfin kan gi tilbud om lån i norske kroner og fremmed valuta.

2.5.1 KRAV TIL GARANTIST - MINIMUM RATINGNIVÅ

Statlige eksportgarantiinstitusjoner og finansinstitusjoner (banker og forsikringsselskaper) både innenfor og utenfor OECD-området kan være garantister. Alternativt kan risiko for lånene under eksportkredittordningen avdekkes under Eksfins garantiordninger i henhold til krav om dette nedenfor.

Følgende krav til minimum ratingnivå gjelder for garantister for lån under eksportkredittordningen, som må sees i sammenheng med kravene i Hovedinstruksen om håndtering av kredittrisiko i eksportkredittordningen:

1. Minimum ratingnivå for garantister og for finansinstitusjoner det etableres kontantdepot i, settes til BBB eller tilsvarende ved avtaleinngåelse.
2. Ratingkravet BBB gjelder også for agentbanker. Dersom lånebeløpet utbetales gjennom agentbanken, settes minimum ratingkrav til BBB+.
3. Eksfin har gjennom låneavtalene en rett, men ikke plikt, til å kreve skifte av garantist dersom garantistens rating faller og blir lavere enn minste akseptable rating, som er lik BBB. Eksfin kan utelate ratingklausulen dersom særskilt begrunnelse foreligger.
4. Innenfor en samlet eksponering på maksimalt 300 mill. kroner kan det inntil videre aksepteres garantister med minimum ratingnivå BB for lån i eksportkredittordningen. Eksponering mot en enkelt garantist med ratingnivå BB skal ikke overstige 25 pst. av rammen på 300 mill. kroner.

2.5.2 KRAV TIL GARANTIORDNINGENES RISIKOAVDEKNING FOR EKSPORTKREDITTDORDNINGEN

Eksfin har unntak fra bestemmelsene punkt 8.1 slik at garanti kan stilles selv om långiver er et statlig forvaltningsorgan. Dette innebærer reglene i kapittel 8 i Økonomiregelverket også gjelder der garantiordningen dekker risiko for lån under eksportkredittordningen (foruten der Eksfin har unntak innvilget av DFØ), jf. brev 25.05.2021 fra DFØ⁴.

Deler av lån under eksportkredittordningen som ikke har eksterne garantier/forsikringer eller kontantdepot, skal dekkes av relevant garantiordning i tråd med Eksfins til enhver tid gjeldende prinsipper for forhold mellom eksportkreditt- og garantiordningene.

Prising av lån og risikoavdekning skal gjøres separat og skal kunne verifiseres.

2.5.3 KOSTNADER/GEBYRER SOM KAN BELASTES LÅNTAKERNE

Låntakerne kan belastes med gebyrer (herunder direkte og indirekte kostnader) i tilknytning til etablering, endring og oppfølging av låneavtaler.

⁴ Økonomiregelverkets punkt 8.1 annet avsnitt slår fast at garanti etter kapittel 8 ikke er aktuell dersom långiver er et statlig forvaltningsorgan.

Eksfin skal viderefakturere eksterne kostnader knyttet til utarbeidelse og endring av lånedokumentasjon, herunder kostnader knyttet til juridisk bistand. Viderefakturerings av eksterne kostnader kan unntaksvis fravikes dersom Eksfin finner at det foreligger rimelig grunn til dette i tilknytning til enkeltstående utlån.

2.6 FORVALTNING AV GARANTIORDNINGENE

Kravene i dette punktet (2.6) gjelder for alle garantiordningene med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for den enkelte garantiordning.

2.6.1 HOVEDVILKÅR⁵

Det vises til Økonomiregelverket og Stortingets normalvilkår for garantiordninger. I dette punktet fremgår hovedvilkårene som gjelder for Eksfins garantiordninger inkludert eventuelle unntak fra Stortingets normalvilkår. I tillegg er det fastsatt noen overordnede spesifiserte standardvilkår for den enkelte ordning, som utdyper eller fraviker fra reglene i dette punktet. Eksempelvis risikodeling, prising, tapsfond og krav til sikkerheter. Eksfin kan spesifisere ytterligere standardvilkår for den enkelte ordning innenfor reglene i dette regelverket.

Stortingets rammer

Total ramme for ordningene (summen av nye og gamle tilbud om garanti og nytt og gammelt utestående garantiansvar inkl. fordringer) fastsettes av Stortinget. Eksfins samlede ansvar under garantier og tilbud om garanti må ikke ved tidspunkt for utstedelse av nye tilbud om garanti overstige de rammer Stortinget fastsetter. Fornyelse av tilbud hvor akseptfristen har utløpt, regnes som utstedelse av nytt tilbud. Eksfins tilbud om garanti og garantier i utenlandsk valuta skal omregnes til norske kroner etter dagskursprinsippet. Dette gjelder blant annet ved vurdering av om det er ledig kapasitet under rammen til å utstede nye tilbud om garanti inkl. ved fornyelse av tilbud⁶.

Balansekrav

Eksfin skal oppfylle kravet om at den enkelte garantiordning skal gå i balanse på lang sikt, med mindre noe annet er regulert under den enkelte ordning, jf. også punkt i Hovedinstruksen.

Med *balanse* for de ulike garantiordninger menes at det skal oppnås balanse mellom premier, gjenvinninger og finansinntekter og statlig tilskudd til tapsdekning på den ene siden, og administrasjonskostnader, finanskostnader og utbetaling under garantier på den andre siden.

Regnskap for den enkelte garantiordning benyttes til å måle oppfyllelsen av balansekravet.

⁵ I dette punktet er også risikoavdekning for lån under eksportkredittordningen inkludert i garantibegrepet.

⁶ Vedtak om tilbud om garanti gis etter vurdering av størrelsen av tilbudet om garanti og rammeutnyttelse på vedtakstidspunktet.

Garantipremie/-gebyr og eventuell gjenvinning skal plasseres på egen konto for den enkelte ordning som både skal dekke forventede utgifter pga. tap og administrative utgifter⁷. Midlene skal overføres til konti i Norges Bank knyttet til konsernkontoordningen.

Overføringer av kapital fra Eksfin til statskassen skal synliggjøres i regnskapene for de ulike garantiordningene.

Risikodeling og risikonivå

Eksfin har unntak fra kravet i Økonomiregelverket om at garantiformen skal bestå i at staten stiller seg som simpel kausjonist⁸.

Med mindre annet er bestemt under vilkår for den enkelte garantiordning, har Eksfin unntak fra kravet i Økonomiregelverket om reell risikofordeling på pro rata basis og begrensning av statens garantiansvar til 50 pst. av tapene⁹. Eksfin skal, hvis det er hensiktsmessig, søke å oppnå risikodeling og på annen måte søke å minimalisere fremtidige tap. Risikoen vurderes på grunnlag av risikobildet på tidspunktet for tilbudet om garanti.

Eksfin har videre unntak fra kravet i Økonomiregelverket om at statens ansvar skal begrenses oppad til en maksimal grense i kronebeløp for garantier for lån i utenlandsk valuta¹⁰. Det er adgang til å dekke risiko i valuta fullt ut uten begrensning i NOK.

Premiefastsettelse

Eksfin har adgang til å fravike kravet i Økonomiregelverket om full forhåndsinnbetaling av premie¹¹. For garantier skal det kreves premie som fastsettes på grunnlag av en vurdering blant annet av risikoens art og størrelse, premienivået i andre land og internasjonale avtaler om minimumspremier. Premiene må fastsettes slik at hver enkelt garantiordning oppfyller balansekravet.

2.6.2 BRUK AV TREKKFULLMAKT

Dersom den opparbeidede kapitalen ikke skulle være tilstrekkelig stor til å dekke fremtidige utbetalinger, kan Eksfin få tilført nødvendig likviditet ved å ta opp lån fra statskassen. Eventuelle låneopptak vil skje som utbetalinger under en trekkfullmakt som NFD utsteder etter at Stortinget har vedtatt den. Øvre ramme for nytt og gammelt trekk skal fremgå av tildelingsbrev fra NFD. Før benyttelse av trekkfullmakt skal NFD og Eksfin inngå avtale som regulerer vilkårene for utbetaling, renter og tilbakebetaling av lån som trekkes opp under fullmakten. Videre skal det fremgå av avtalen hvilke personer i NFD som skal motta anmodninger om trekk. Eksfin skal til enhver tid ha oppdatert oversikt over hvilke personer i

⁷ Dette er hovedvilkår om statsgaranti, jf. 8.2.2 første ledd bokstav a i Økonomiregelverket.

⁸ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav b i Økonomiregelverket.

⁹ Unntak fra pkt. 8.2.2 første ledd bokstav c i Økonomiregelverket.

¹⁰ Unntak fra pkt. 8.2.2 femte ledd i Økonomiregelverket.

¹¹ Ifølge brev fra daværende Senter for statlig økonomistyring (nå DFØ) av 22. desember 2004 er det ikke behov for å få innvilget unntak fra dette punktet i Økonomiregelverket. Dette er en presisering av hva som gjelder for Eksfins ordninger.

Eksfin som har myndighet til å signere anmodninger om trekk under trekkfullmakten. NFD skal ha kopi av denne oversikten.

2.6.3 PROSEDYRE VED AKUTTE SITUASJONER UTEN TREKKFULLMAKT

Den påfølgende prosedyren skal kun benyttes i de tilfellene hvor Eksfin ikke klarer å innfri sine forpliktelser innenfor den aktuelle garantiordningens økonomi og trekkfullmakt ikke er gitt av Stortinget (eller ikke er tilstrekkelig).

1. NFD skal underrettes umiddelbart hvis Eksfin skal utbetale erstatning eller hvis det er stor sannsynlighet for utbetaling, og Eksfin ikke klarer å innfri sine forpliktelser innenfor den aktuelle garantiordningens økonomi.
2. Eksfin skal da underrette NFD skriftlig om størrelsen på forpliktelsen, når den forfaller, om den forfaller i flere omganger, hvilken valuta forpliktelsen er gitt i, hvilket tidsrom det er mellom tidspunktet når ansvar oppstår og når utbetalingen skal finne sted, muligheten for gjenvinning og forventet tap. Dersom det er tale om flere forpliktelser og flere garantiordninger, skal opplysningene gis for hver enkelt forpliktelse under disse ordningene.

Dersom NFD må fremme kongelig resolusjon og/eller egen proposisjon til Stortinget for å sikre kapitaltilførselen til Eksfin, skal NFD holdes løpende orientert om forhold som kan påvirke størrelsen på det aktuelle beløpet (som valutakursutvikling).

2.6.4 KRAV TIL GARANTIERKLÆRING/-AVTALE

Eksfin er unntatt fra kravet i Økonomiregelverket om at garantien skal utformes som en avtale/garantierklæring¹². Eksfin skal ha rutiner for hvordan Eksfin skal dokumentere vilkårene for garantiordningenes risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen.

Brudd på vilkår i garantien fra garantimottakers side, herunder brudd på informasjonsplikten, skal i henhold til Eksfins garanti og alminnelige rettsregler kunne få betydning for Eksfins ansvar. Dette kan f.eks. innebære helt eller delvis bortfall av garantidekning. Dette gjelder ikke ved risikoavdekning for lån under eksportkredittordningen.

2.6.5 KRAV TIL RAPPORTERING FRA AVTALEPARTER OG OPPFØLGING AV RISIKOAVDEKNING FOR LÅN

Eksfins garantier skal normalt inneholde krav om at garantimottaker informerer Eksfin om at garantiansvaret blir effektivt, f.eks. ved utbetaling av lån. Dette gjelder ikke ved risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen, dvs. hvor det ikke er en ekstern garantimottaker. Videre skal Eksfin ha rutiner for hvordan Eksfin skal informeres om og følge opp alle forhold som med rimelighet kan sies å ha betydning for Eksfins ansvar under

¹² Unntak fra pkt. 8.3.3 første ledd i Økonomiregelverket.

garantiordningene inkl. ved risikoavdekning av lån under eksportkredittordningen. Eksfin er unntatt fra kravet i Økonomiregelverket om periodisk rapportering fra garantimottaker¹³.

2.6.6 INNFRIELSE AV ANSVAR UNDER GARANTIORDNINGENE

Det skal foreligge rutiner for behandling av krav om innfrielse av garantiansvar der det framgår hvordan Eksfin skal påse at garantimottaker har korrekt grunnlag for kravet.

Eksfin skal også ha rutiner for når og hvordan garantiordningene i den enkelte sak skal innfri lån under eksportkredittordningen.

Det skal foreligge rutiner for behandling etter at garanti eventuelt er innfridd, dvs. for hvordan gjenvinningsarbeidet og realisasjon av sikkerhet skal gjennomføres, herunder hvilke omkostninger som kan pådras, spørsmål om og eventuelt hvordan Eksfin skal tre inn i garantimottakers sikkerhet og tiltak for sikring mot tap pga. kommersielle innsigelser fra debitor i regressomgangen.

3 EKSPORTORDNINGENE – VILKÅR OG BETINGELSER

3.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

3.1.1 EKSPORTKREDITTORDNINGEN¹⁴

Formålet med eksportkredittordningen er å fremme norsk eksport. Dette skal gjøres ved å tilby kunder av norske eksportører eksportkreditter på internasjonalt konkurransedyktige betingelser. Målgruppen for ordningen er norske eksportører av kapitalvarer og tjenesteytelser.

Ordningen skal også bidra til å oppnå formålet med skipsfinansieringstilbudet, ref. punkt 4.3.1, og det vises til egen målgruppe for denne delen av ordningen.

3.1.2 ALMINNELIG GARANTIORDNING

Formålet med Alminnelig garantiordning er å fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet. Målgruppe er bedrifter og næringsdrivende som bidrar til norsk eksport eller investeringer i utlandet.

3.1.3 U-LANDSORDNINGEN

Formålet med U-landsordningen er å fremme norsk eksport og norske investeringer i land som definert i Regelverkets punkt 3.5.1 og med høyere risiko enn det som er akseptabelt

¹³ Unntak fra pkt. 8.3.3 andre ledd bokstav c i Økonomiregelverket.

¹⁴ Teknisk sett inneholder ordningen også et lånetilbud for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge. Eksempelvis dekkes utlån av samme utlånsfullmakter gitt av Stortinget.

under Alminnelig garantiordning. Samme målgruppe som under Alminnelig garantiordning gjelder.

3.2 FELLESBESTEMMELSER FOR LÅN OG GARANTIER UNDER EKSPORTORDNINGENE¹⁵

3.2.1 DEFINISJONER

Med *CIRR* menes Commercial Interest Reference Rate, som er minimumsrentesatser fastsatt for fastrentelån under Arrangement.

Med *skip* forstås definisjonen av dette i Arrangement. Borerigger for olje- og gassvirksomhet og enheter som produserer olje og gass faller utenfor skipsdefinisjonen selv om de oppfyller kravene, men det må vurderes skjønnsmessig om slike enheter likevel kan defineres som skip dersom de ikke er bygget for å ligge stille.

Med *til havs* menes indre farvann, territorialfarvann, økonomisk sone, kontinentalsokkel og åpent hav.

Med *eksport* forstås levering av varer og arbeids- og tjenesteytelser, herunder overdragelse av teknisk kunnskap, lisens- og patentrettigheter og lignende, når oppgjør og/eller inntjening skal skje fra/i utlandet.

Med *norsk interesse* forstås eksporttransaksjoner med og i utlandet som fremmer norsk verdiskaping.

Leveranser til norske kjøpere

- 1) Følgende leveranser til norske kjøpere er også omfattet av eksportdefinisjonen:
 - a) Leveranser av utstyr og tjenester til skip og flyttbare innretninger til havs som bygges i utlandet
 - b) Leveranser av skip, flyttbare innretninger til havs, utstyr og tjenester til slike som har sin inntjening fra utenriksfart eller fra virksomhet utaskjærs og i ytre sjøområder.
 - i) Med *utenriksfart* menes enheter som ikke utelukkende går i fart mellom norske havner, men som (også) har fart mellom havner i Norge og utlandet eller mellom havner i utlandet.
 - ii) Med *virksomhet utaskjærs og i ytre sjøområder* forstås produksjon og tjenester utført minimum en nautisk mil utenfor grunnlinjen og som normalt har inntjening i utenlandsk valuta.
- 2) Faste installasjoner til anvendelse på norsk sokkel eller fartøyer/plattformer med tilsvarende formål som en slik fast installasjon er ikke omfattet av eksportdefinisjonen.

¹⁵ I dette punkt er også risikoavdekning for lån under eksportkreditordningen inkludert i garantibegrepet.

3.2.2 EKSPORTORDNINGENES VIRKEOMRÅDE

Det kan gis lån under eksportkredittordningen og avdekning, inkl. i form av garantier, under Alminnelig garantiordning og U-landsordningen for norsk eksport, eksport som i betydelig grad fremmer norsk interesse (vurderes skjønnsmessig i hver sak) og/eller leveranser til norske kjøpere i henhold til definisjonene ovenfor. I hvilke situasjoner avdekning kan gis under Alminnelig garantiordning og U-landsordningen er mer utfyllende beskrevet i punktet nedenfor om garantiens omfang og garantimottaker.

3.3 BESTEMMELSER FOR EKSPORTKREDITTDORNINGEN

Kravene i dette punktet (3.3) gjelder også for skipsfinansieringstilbudet med mindre noe annet er spesifisert her eller under reglene for skipsfinansieringstilbudet.

Kriterier for tilbud om lån

Tilbud om lån skal bidra til å utløse den kommersielle kontrakten mellom kjøper og selger ved at søknad om finansiering må foreligge før den kommersielle kontrakten inngås eller før den kommersielle kontrakten blir effektiv i tilfeller hvor kontrakter er inngått med forbehold om finansiering. Hvis det foreligger særskilte grunner, kan Eksfin tilby lån på markedsmessige vilkår selv om søknad ikke foreligger før kontrakten inngås.

Alle søknader som faller innenfor det fastsatte regelverket, vil få tilbud om finansiering. Med det fastsatte regelverk menes dette regelverket, norsk lov, Arrangement, samt internasjonale lover, avtaler og konvensjoner som er relevante for det enkelte tilbud om finansiering.

Vilkår

Det kan gis lån på CIRR-vilkår i henhold til Arrangement. Tilbudet om lån på CIRR-vilkår kan i enkelte tilfeller inneholde et støtteelement i form av gunstigere rente enn det som kan oppnås i markedet. Som alternativ til fastrentelån på CIRR-vilkår kan det gis lån med markedsmessig rente i tråd med notifisert prisingsmekanisme¹⁶ og regler i dette regelverk hvis transaksjonen kvalifiserer til lån på CIRR-vilkår. Øvrige vilkår for lån gis i henhold til Arrangement.

Lån på markedsmessige vilkår

Renten som tilbys til markedslån (garantipremier holdt utenom) skal settes på kommersiell basis og reflektere hva som blir betraktet som markedrente for tilsvarende lån med tilsvarende sikkerhet. Eksfin skal søke å maksimere renteinntektene fra det enkelte lån.

Utlånsrenten skal ikke settes lavere enn den til enhver tid gjeldende «Base Price» for Eksfin. «Base Price» forstås som den syntetiske innlånsprisen til virksomheten tillagt administrasjonsgebyrer på til sammen 0,45 prosentpoeng, samt syntetiske kostnader ved å omgjøre fastrente til flytende rente og eventuelle syntetiske kostnader ved veksling fra norske kroner til den aktuelle lånevaluta. Den syntetiske innlånsprisen tar utgangspunkt i rentekurven for norske statsobligasjoner. I de tilfeller hvor private finansinstitusjoner er

¹⁶ [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og om sammenslåingen og prisingsmekanisme: [Letter \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no).

garantister for hele, eller en andel av lånet, vil det også tillegges en forholdsmessig risikopremie basert på markedsprisingen av «Credit Default Swaps» til den/de aktuelle finansinstitusjonen(er).

Markedsrente for tilsvarende lån skal dokumenteres og benyttes som minimumsrente. Fra denne minimumsrenten vil det kunne utledes renter i andre valuta og marginbindingsperioder. Det vil også bli justert for en eventuell risikopremie med kommersielle garantister. En av følgende informasjonskilder skal benyttes for å dokumentere markedsrenten (i prioritert rekkefølge):

- a) syndikatlånerente i det aktuelle lånet
- b) lånerente fra dokumenterte tilbud (ikke eldre enn én måned) fra tilsvarende långivere som Eksfin
- c) private finansinstitusjoners prising som er gjort tilgjengelig fra OECD (jf. prising i Arrangements sektoravtale for fly).

Der hvor Eksfin ikke er deltaker i et syndikat, hvor det ikke finnes dokumenterbare tilbud fra andre tilsvarende långivere og hvor det ikke er tilgjengelig priser fra OECD, skal Eksfin benytte ESAs referanserente som gulv for fastsettelsen av utlånsrenten. ESAs referanserente skal beregnes i henhold til ESAs retningslinjer for beregning av referanserente: EFTA Surveillance Authority's State aid Guidelines Part VII: Rules Regarding Applicable Rates – Reference and Discount Rates, samt i henhold til notifisert og godkjent anvendelse av retningslinjene for garanterte eksportlån fra Eksfin. Referanserenten tar utgangspunkt i angitt basisrente tillagt en margin som velges fra ESAs påslagsmatrise ut fra garantistens rating. Hver gang en ny ESA basisrente i NOK blir fastsatt, vil Eksfin med tilsvarende metode beregne en basisrente for andre hovedvalutaer (f.eks. USD, EUR og GBP). Eksfin kan omregne basisrenten for de ulike valutaslag til en fast margin over en flytende rente (f.eks. 1M IBOR, 3M IBOR eller 6M IBOR) uttrykt i IBOR i de respektive valutaene. Omregningen gjøres basert på markedspriser for bytte mellom faste og flytende renter i de respektive valutaer og løpetider.

3.4 FELLESBESTEMMELSER FOR ALMINNELIG GARANTIORDNING OG U-LANDSORDNINGEN¹⁷

3.4.1 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under. Eksportgarantier kan dekke både kommersiell og politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av risiko i forbindelse med:

1. kredittsalg.
2. finansiering av kjøper.

¹⁷ I dette punktet er også risikoavdekning for lån under eksportkredittordningen inkludert i garantibegrepet.

3. annen kredittgiving og lignende i tilknytning til norsk eksport.
4. finansiering av eksportvarelagre samt produksjon og levering av eksportvarer under faste salgskontrakter.
5. gjennomføring av kontrakter om leveranse som nevnt i definisjonene ovenfor¹⁸. Risiko i forbindelse med anbuds-, forskudds- og fullførelsesgaranti som et norsk foretak må stille overfor kjøper og risiko for at kjøper uberettiget utnytter den norske garanti.
6. salgsarbeid i utlandet og andre eksporttiltak.
7. leveranser fra utenlandsk kontraktspart som skal inngå i leveranser fra norsk eksportnæring som nevnt i definisjonene ovenfor¹⁹.

Garanti som nevnt over kan gis for norsk eksport som er knyttet til kontrakt mellom utenlandske kontraktsparter på en slik måte at oppgjør til den norske eksportør er avhengig av betaling fra den endelige kjøper.

Politisk risiko ved eksport

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av manglende kontraktoppfyllelse som skyldes:

1. Krig, indre uroligheter, grensesperringer, naturkatastrofer, nye lover, offentlige restriksjoner, ekspropriasjon, moratorier og lignende forhold i utlandet.
2. At en fremmed stat, offentligrettslig institusjon eller offentlig selskap ikke oppfyller sine kontraktsmessige forpliktelser. Som offentlig selskap kan også regnes selskap som det er alminnelig å anta vil bli støttet av staten i tilfelle betalingsvansker.
3. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott.
4. Ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet.
5. Dekning av politisk risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

Kommersiell risiko ved eksport

Dekning av kommersiell risiko kan omfatte tap som følge av at privat utenlandsk kontraktspart eller garantist blir betalingsudyktig eller av andre grunner, som ikke skyldes den norske kontraktsparts forhold, unnlater å oppfylle sine forpliktelser under vedkommende avtale.

Hvor garanti gis direkte til bank, finansinstitusjon, garantiinstitusjon, syndikat e.l. i forbindelse med finansiering av norsk eksport, kan garantidekningen også omfatte manglende betalingsinngang som skyldes den norske kontraktsparts forhold.

Dekning av kommersiell risiko omfatter også tap som oppstår ved tiltak som treffes fordi forhold som nevnt ovenfor antas å ville inntre.

3.4.2 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

¹⁸ Eksport, norsk interesse og leveranser til norske kjøpere.

¹⁹ Eksport, norsk interesse og leveranser til norske kjøpere.

- Ved dekning av kommersiell risiko kan garantien ikke overstige 90 pst. for den del av den totale kreditt som forfaller de første åtte år. Betalingsterminer som forfaller senere enn åtte år etter utbetaling av lånet kan dekkes fullt ut.
- Hvis det ytes eller avdekkes kredittforsikring gitt i form av generalgaranti kan inntil 95 pst. dekkes når særlige grunner foreligger.
- Politisk risiko kan dekkes med inntil 100 pst.

3.4.3 BESTEMMELSER FOR INVESTERINGSGARANTIER

Anvendelse

Med *investeringer* forstås innskudd av kapital, produksjonsutstyr eller andre økonomiske ytelser i en bedrift. Lån til bedriften kan også regnes som investering. Garantiperioden kan ikke overstige 20 år.

Garantiens omfang og garantimottaker

Garantimottaker kan være enhver som får avdekket risiko som beskrevet under.

Investeringsgarantier dekker kun politisk risiko. Garanti kan stilles for avdekning av:

1. Risiko i forbindelse med selve investeringen
2. Risiko i forbindelse med lån som ytes til bedriften i forbindelse med investeringen, eller når lånet har karakter av investering
3. Risiko i forbindelse med garantiforpliktelser som investor overtar i forbindelse med investeringen kan også omfattes av garantien

Politisk risiko ved investeringer

Dekning av politisk risiko kan omfatte tap som følge av:

1. Ekspropriasjon, konfiskering eller lignende inngrep fra utenlandske myndigheters side
2. Ødeleggelse av formuesgoder ved krigshandlinger, opprør eller lignende uroligheter og naturkatastrofer som ikke naturlig vil falle inn under en naturskadeforsikring
3. Betalingsforbud, moratorier, valutarestriksjoner eller lignende hindringer for betaling eller overføring av kapital, renter eller utbytte
4. Kontraktsbrudd fra vertslandets myndigheter
5. Tap som følge av ustabilitet eller svikt i samfunns- og myndighetsfunksjonene som finner sted i forbindelse med politiske og/eller økonomiske omveltninger i vertslandet og som svekker forutsetningene for å kunne utnytte investeringen i den grad at den eller dens avkastning kan sies å ha gått tapt
6. Vedtak av norske eller utenlandske myndigheter eller lignende, for eksempel boikott

3.4.4 BESTEMMELSER FOR KORTSIKTIG KREDITTFORSIKRING

Generelt

I tråd med EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer for kortsiktig eksportkredittforsikring er "eksportkredittforsikring" ("*export-credit insurance*") definert som et forsikringsprodukt for kommersiell og politisk risiko tilknyttet betalingsplikt i en eksporttransaksjon. Med kortsiktig menes eksportkredittforsikring med kortere enn to års risikoperiode ("*risk period*"). EFTAs overvåkningsorgan (ESA) sine retningslinjer definerer hvilke risikoer som er "marketable risks", samt hvilke risikoer som er "non-marketable risks".

Eksfins tilbud av kredittforsikring

Eksfin kan tilby kortsiktig eksportkredittforsikring tilknyttet såkalt "non-marketable risks". Eksfin kan også reforsikre private kredittforsikringstilbydere sine forsikringer innenfor "non-marketable risks". Eksfin kan ikke tilby kortsiktig kredittforsikring tilknyttet såkalt "marketable risks". De til enhver tid gjeldende retningslinjer for kortsiktig kredittforsikring fra EFTAs overvåkingsorgan (ESA) skal overholdes²⁰. Det vises særskilt til punkt 4.3. i EFTAs overvåkingsorgan (ESA) sine retningslinjer for tilfeller hvor Eksfin forsikrer såkalt "temporarily non-marketable risks".

Eksfins tilbud av kortsiktig kredittforsikring skal være et supplement til markedet. Eksfin kan kun tilby kredittforsikring når eksportørene ikke kan få kredittforsikring i det private markedet. Om dette er tilfellet skal vurderes i hver enkelt sak.

3.5 BESTEMMELSER FOR U-LANDSORDNINGEN

3.5.1 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Geografisk anvendelse

Garanti etter disse reglene kan gis for norske investeringer i og eksport til land som av OECD er definert som lavere mellominntektsland, lavinntektsland og minst utviklede land. Ordningen skal primært dekke land og regioner som er gitt høy prioritet i norsk bistand.

Garantien kan gis når risikoen som er forbundet med kreditten medfører at vedkommende risiko ikke anses egnet for dekning under Alminnelige garantiordning, men hvor det av bistandspolitiske grunner kan være ønskelig å tilgodese særlig utviklingsfremmende prosjekter.

Investeringsgarantier

Det forutsettes at det normalt foreligger tillatelse fra vedkommende utviklingslands myndigheter for overføring av kapital, renter og utbytte i form av generell lovgivning, multilateral eller bilateral avtale om beskyttelse av investeringer.

Garantimottaker skal betale en garantipremie som avhenger av hvilke risikotyper garantien omfatter.

Eksportgarantier

Dersom gjelden skal betjenes fra innenlandske kilder og landet ikke har fullt ut konvertibel valuta, forutsettes det at mottakerlandets myndigheter normalt gir garanti eller avgir en erklæring om at debitor kan omveksle lokal valuta til internasjonal konvertibel valuta og overføring av den nødvendige valuta ut av landet. Et slikt krav kan fravikes dersom landets lovgivning gir slik beskyttelse.

3.5.2 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

²⁰ jf. [State aid guidelines for short-term export credit insurance](#)

Balansekrav

U-landsordningen skal gå i balanse på lang sikt når det tas hensyn til statlig grunnfond til tapsdekning²¹.

Grunnfond

Det er bevilget midler til et grunnfond for å dekke tap slik at Eksfin skal kunne ta større risiko under U-landsordningen enn under sin Alminnelige garantiordning.

Grunnfondet er 450 mill. kroner.

Grunnfondet skal dekke eventuelle utbetalinger under ordningen som overstiger premieinntekter og eventuelle gebyrer det aktuelle år. Grunnfondet er plassert på en egen ikke rentebærende konto i Norges Bank som administreres av Eksfin.

3.5.3 FORVALTNING AV ORDNINGEN

Administrasjon av ordningen

Dersom søknad om garanti mottas av NORAD, sendes denne straks over til Eksfin. Eksfin vurderer søknaden under Alminnelig garantiordning. Hvis søknaden ikke kvalifiserer under Alminnelig garantiordning, vurderes søknaden under U-landsordningen. Eksfin vurderer om de ønsker å forelegge prosjektet for NORAD for vurdering av om prosjektet er utviklingsfremmende. Eksfin holder NORAD og Utenriksdepartementet orientert om bruken av U-landsordningen.

Bruk av grunnfond tilknyttet U-landsordningen

Eksfin kan overføre midler fra grunnfondet dersom midler under ordningen ikke dekker utbetaling under garantier og administrasjonskostnader. Eksfin skal orientere NFD om hvordan behovet for midler fra grunnfondet har framkommet og gi en vurdering av hvordan grunnfondet skal bygges opp igjen.

Eksfin skal overføre garantipremier og evt. gebyrer mottatt fra investor/eksportør og gjenvunnet erstatningsbeløp til grunnfondet inntil det når sin vedtatte størrelse. Når grunnfondet er fylt opp til sin opprinnelige ramme på 450 mill. kroner, skal all overskytende likviditet plasseres på Eksfins rentebærende konto for ordningen.

Eksfin skal ha systemer og rutiner som sikrer oversikt over ubenyttede grunnfondsmidler til enhver tid.

4 MARKEDSMESSIGE ORDNINGER UTEN KRAV TIL EKSPORT

4.1 GARANTIORDNING FOR BYGGELÅN TIL SKIP, FARTØY OG INNRETNINGER TIL HAVS (BYGGELÅNSGARANTIORDNINGEN)

4.1.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

²¹ Jf. punkt 8.2.3 i Økonomiregelverket.

Formålet med garantiordningen for byggelån til skip²², fartøy og innretninger til havs²³ er, gjennom risikoavlastning for private banker, å bidra til å sikre at norske skipsverft, offshoreverksteder og annen relevant virksomhet oppnår byggelån og på den måten bidra til å sikre økt aktivitet. Målgruppen er selskaper som er lokalisert i Norge og som produserer enhetene som omfattes av ordningen.

4.1.2 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Anvendelse

Byggelånsgarantier og forskuddsgarantier kan utstedes under ordningen. Garantier etter disse reglene kan gis for lån til selskap lokalisert i Norge for følgende aktiviteter:

- Bygging eller ombygging av skip
- Bygging eller ombygging av fartøy under 100 brutto tonn som kan registreres i norsk skipsregister og som skal brukes i næring
- Bygging eller ombygging av fartøy uten fremdriftsmaskineri
- Bygging, ombygging eller sammenstilling av innretninger til havs eller produksjon av vesentlige underleveranser til disse

Garantiens omfang

Det er et vilkår for å oppnå garanti at kjøper innbetaler en andel, normalt minimum 20 pst. av kontraktssummen i løpet av byggeperioden. Andelen bestemmes av Eksfins risikovurdering av forhold som anses relevante i hver enkelt sak. Risikofaktorer som vurderes er bl.a. antakelser om verftets gjennomføringsevne og finansieringsbehov gjennom byggeperioden, vurdering av teknisk risiko relatert til byggeprosjektet, finansiell soliditet hos kjøper og tilfredsstillende opplysninger vedrørende kjøperens finansieringsplan for fartøyet.

Risikoavdekning kan kun gis i tilfelle hvor det dokumenteres at kjøpet av det aktuelle skipet, fartøyet eller innretningen er finansiert på en tilfredsstillende måte.

Byggelånet skal være relatert til kostnader som påløper i det prosjekt kontrakten gjelder og skal senest forfalle til betaling ved avslutning av prosjektet.

4.1.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

- Det skal for samtlige garantier under denne ordningen etableres en formell og reell risikofordeling på pari passu²⁴ basis.
- Under byggelånsgarantiordningen kan Eksfin dekke risiko med inntil 50 pst. av byggelånet og 50 pst. av forskuddsgarantiene til reder.
- Betaling for risiko skal minimum være den samme som medvirkende bank eller finansinstitusjon krever.

²² Som *skip* er definert i dette regelverk

²³ Som *til havs* er definert i dette regelverk.

²⁴ Både begrepet pari passu og pro rata betyr en relativ deling. Eksfin bruker begrepet pari passu der hvor partene i alle henseender skal stå likt i den relative fordeling.

4.2 GARANTIORDNING FOR KRAFTINTENSIV INDUSTRIKRAFTKJØP (KRAFTGARANTIORDNINGEN)

4.2.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

Garantiordningen for kraftintensiv industris kraftkjøp skal medvirke til at aktørene kan inngå langsiktige kraftavtaler på forretningsmessige vilkår. Målgruppen er selskaper registrert i Norge med virksomheter innenfor trelast og trevare, treforedling, kjemisk produksjon og metaller, og som har et årlig kraftforbruk på minst 10 GWh.

4.2.2 KRITERIER FOR TILBUD OM GARANTI

Med *kraftintensiv virksomhet* menes virksomheter som faller innenfor næringskodene 16, 17, 20 og 24 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN 2007), og innenfor målgruppen. Også virksomheter som tilfredsstiller kravet til kraftforbruk, og som ville falt innenfor næringskodene 20, 21, 24 og 27 i henhold til Norsk standard for næringsgruppering (SN2002) omfattes av definisjonen.

Anvendelse

Kun garantier til finansiering av langsiktige kraftavtaler i industrien kan utstedes under ordningen.

Rammebetingelser

Garantier etter disse reglene kan gis for kraftintensiv industris kjøp av kraft på langsiktige vilkår. Det stilles følgende rammebetingelser:

- Garantier kan gis til enkeltvirksomheters kraftkjøp eller til kraftkjøp foretatt av en sammenslutning av virksomheter (konsortier) innenfor kraftintensiv industri.
- Garantier kan stilles både overfor kraftselger og banker eller andre långivere som finansierer kraftkjøpet. Eksfin garanterer ikke for at kraftselger oppfyller sine plikter etter en langsiktig kraftavtale.
- Kraftavtaler det garanteres for må være inngått med en kraftselger i EØS-området. Dette inkluderer både omsettere av kraft og kraftprodusenter.
- En kraftavtale må ha en varighet på minst syv år for å bli omfattet av ordningen. Det kan ikke garanteres for kraftavtaler med en varighet på mer enn 25 år.

Garantiens vilkår

I de tilfellene der Eksfin har stilt garanti, må overdragelse eller annen disposisjon over kraftavtalen godkjennes av Eksfin, som da vil vurdere vilkårene i garantiavtalen for å sikre at ordningen er på forretningsmessige vilkår.

4.2.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

Garantiens omfang

Garantier kan til enhver tid maksimalt dekke 80 pst. av den underliggende forpliktelsen som garantien svarer mot. Ved mislighold kan Eksfins tapsdekning maksimalt utgjøre 80 pst. av det tapet som oppstår.

- Garantier skal tilbys på ordinære forretningsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen, jf. notifikasjon til ESA²⁵. Garantiene skal være koblet til en konkret kraftavtale, for et angitt beløp eller beløpsandel og for en begrenset tidsperiode. Garantipremiene skal ta hensyn til risiko på en måte som gjør at ordningen er selvfinansierende på lang sikt. Premiene skal reflektere følgende tre faktorer; (i) kapitalkostnad knyttet til relevant kapitaldekningskrav; (ii) alminnelig kredittrisiko; og (iii) dekningen av garantiordningens administrasjonskostnader. Eksfin skal minst en gang i året vurdere om de premier som tilbys er tilstrekkelige for å sikre at ordningen er selvfinansierende.
- Ved garantistillelse der kraftkjøper er et konsortium skal de faktiske brukerne av kraften være betalingsansvarlige for sine respektive andeler, i den grad dette synes nødvendig ut fra forutsetningen om at ordningen skal gå i balanse. Eksfin skal om nødvendig stille krav til innholdet i avtalen mellom deltakerne i konsortiet og eventuelt til avtalen med deres morselskaper.
- Ved inngåelse av garantier skal Eksfin også vurdere kraftselgers soliditet og kreve morselskapsgarantier bankgarantier eller liknende dersom dette synes nødvendig.
- Garantien skal på en rimelig måte reflektere nåværende og fremtidig forbruk hos kraftkjøper.

4.2.4 FORVALTNING AV ORDNINGEN

Tilskudd til ordningen

I forbindelse med opprettelsen av Kraftgarantiordningen (jf. St.prp. nr. 1 (2009-2010) og Innst. 5 S (2009–2010)) ble det bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner for å forskuttere kostnader med å administrere ordningen. Tilskuddet skal tilbakebetales når Eksfin anser det som hensiktsmessig ut fra likviditeten i ordningen.

4.3 DET MIDLERTIDIGE SKIPSFINANSIERINGSTILBUDET^{26,27}

Det midlertidige skipsfinansieringstilbudet er Eksfin sitt tilbud av lån og garantier for lån til redere i Norge sine kjøp av skip²⁸ fra verft i Norge når skipene skal brukes i Norge.

Tilbudet ble opprettet som et treårig tilbud, men har siden blitt forlenget midlertidig. Tilbudets midlertidighet begrenser likevel ikke løpetid på lån/garantier og har ikke betydning for tilbud om lån/garantier eller lån/garantier som allerede er utstedt.

4.3.1 FORMÅL OG MÅLGRUPPE

²⁵ <https://www.eftasurv.int/state-aid/state-aid-register/guarantee-scheme-purchase-electric-power-long-term-contracts>

²⁶ I dette punkt er også risikoavdekning for lån under tilbudet inkludert i garantibegrepet.

²⁷ Skipsfinansieringstilbudet ble opprinnelig omtalt som en låne- og garantiordning. Teknisk sett er lånetilbudet ikke en egen låneordning. Nye lån og kostnader skulle dekkes innenfor hhv. eksisterende utlånsfullmakter og bevilgninger for eksportkreditordningen. Det ble opprettet som en egen garantiordning i GIEK.

²⁸ Som definert i dette regelverk.

Formålet med skipsfinansieringstilbudet er å bidra til at redere i Norge oppnår finansiering på markedsmessige vilkår og dermed medvirke til økt aktivitet for skipsverft i Norge. Dette skal gjøres ved å tilby lån og garantier på markedsmessige vilkår. Målgruppen er verft og underleverandører i Norge.

4.3.2 KRITERIER FOR TILBUD OM LÅN OG GARANTI

Det kan gis lån og garanti for lån til selskaper registrert i Norge til kjøp av skip, inkludert utstyr og tjenester til slike, når disse enhetene helt eller delvis bygges ved verft i Norge og skal brukes i Norge. Tilsvarende som virkeområdet i Arrangements sektoravtale for skip omfattes nye skip og større ombygginger.

Det skal foretas vurderinger tilsvarende Arrangements tilhørende anbefalinger om håndtering av miljø, antikorrupsjon m.m.

Bestemmelser om midlertidig lånetilbud

Det kan kun gis lån på markedsmessige vilkår i henhold til notifisert prisingsmekanisme og regler i dette regelverket²⁹.

Bestemmelser om midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)

Långivergarantier kan utstedes under ordningen.

Garantier kan stilles både overfor norske finansforetak og tilsvarende virksomheter i utlandet. Med *finansforetak* menes virksomheter som faller innenfor Lov om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven).

4.3.3 SPESIFISERTE STANDARDVILKÅR

Samfinansiering med andre offentlige virksomheter under skipsfinansieringstilbudet

Som hovedregel skal ikke Eksfin samfinansiere kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge med Innovasjon Norge. Dersom sluttfinansieringen samfinansieres med andre offentlige virksomheter, som f.eks. Innovasjon Norge, skal den samlede offentlige risikoandelen ikke overstige 75 pst. av lånefinansieringen.

Bestemmelser om midlertidig lånetilbud

Med unntak av rentebestemmelser skal vilkårene følge Arrangements sektoravtale for skip.

Bestemmelser om midlertidig garantiordning for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (Skipsgarantiordningen)

- Garantien skal tilbys på markedsmessige vilkår og i tråd med fastsatte prinsipper i EØS-avtalen.
- Det skal ikke gis tilbud om garanti eller garanti til låntakere som er i økonomiske vanskeligheter.

²⁹ [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og [Letter \(eftasurv.int\)](https://eftasurv.int) og om sammenslåingen og prisingsmekanisme: [Letter \(regjeringen.no\)](https://regjeringen.no).

- Garantien skal være koblet til en konkret finansiell transaksjon, for et angitt beløp og for en begrenset tidsperiode.
- Det skal etableres en formell og reell risikofordeling på pari passu vilkår for hver enkelt transaksjon mellom Eksfin og medvirkende bank(er) og/eller finansforetak. Eksfin tar dermed utgangspunkt i transaksjonsspesifikk markedsdata ved fastsetting av vilkår for garantien, men likevel i tråd med vilkårene i Arrangements sektoravtale for skip.
- Garantien kan til enhver tid, inkl. ved mislighold, maksimalt dekke 75 pst. av det underliggende låneengasjementet.

4.3.4 FORVALTNING AV GARANTIORDNING FOR KJØP AV SKIP FRA VERFT I NORGE TIL BRUK I NORGE (SKIPSGARANTIORDNINGEN)

Tilskudd til ordningen

I forbindelse med opprettelsen av den midlertidige garantiordningen for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge (jf. Prop. 1 S (2017-2018) og Innst. 8 S (2017–2018)) ble det bevilget et tilskudd på 10 mill. kroner for å dekke administrasjonskostnader i oppstarten av ordningen. Tilskuddet skal tilbakebetales når Eksfin anser det som hensiktsmessig ut fra likviditeten i ordningen.

5 OPPFØLGING AV ORDNINGER UNDER AVVIKLING

Hvis en garantiordning opphører, dvs. ikke gis nye garantier, og alt ansvar er avviklet, skal eventuelt restbeløp i fondet – enten det er finansiert av tilskuddsbevilgning eller bare av innbetalt garantipremie – innbetales til statskassen ved NFD og inntektsføres under budsjettkapittel i statsregnskapet for tilfeldige inntekter.

Ordninger under avvikling har ikke balansekrav.

5.1 GAMMEL ALMINNELIG ORDNING

Ved behandlingen av St.prp. nr. 59 (1983–84) ble det etablert et prinsipp for gammel alminnelig ordning om behandling av gjenvunne beløp, nemlig at overskuddslikviditet utover 25 mill. kroner per 1. januar skal tilbakeføres til staten over neste års statsbudsjett med innbetaling 1. januar³⁰. Ved behandlingen av Prop. 1 S (2019-2020) vedtok Stortinget at grensen for tilbakeholdt overskuddslikviditet fra 2020 nedjusteres til 5 mill. kroner. Overskuddslikviditet skal tilbakeføres årlig til statskassen gjennom statsbudsjettet til NFD.

5.2 GAMLE SÆRORDNINGER

Hele fjorårets overskuddslikviditet skal årlig tilbakeføres til staten fra Gammel særordning for utviklingsland³¹. Overskuddslikviditet skal tilbakeføres gjennom statsbudsjettet til NFD ved at

³⁰ Dette prinsippet ble frem til år 2000 ikke praktisert. I St. prp. nr. 1 (1999-2000) for Nærings- og handelsdepartementet ble det fulgt opp, og overskuddslikviditet har i påfølgende år blitt overført til statskassa.

³¹ Ordningen gikk ikke i likviditetsmessig overskudd før i 2000 da trekk på trekkfullmakt var nedbetalt, og overskuddslikviditet ble derfor for første gang overført til statskassen i St. prp. nr. 1 (2001-2002).

overskuddslikviditet per 1. januar tilbakeføres til staten over neste års statsbudsjett med innbetaling 1. januar.

5.3 MIDLERTIDIG GARANTIORDNING FOR RE-FORSIKRING AV KREDITTFORSIKRING

Ordningen var en midlertidig støtteordning iverksatt under koronapandemien og ble ikke videreført etter 30. juni 2021. Ordningen ble godkjent av ESA som lovlig statsstøtte³².

Formålet med ordningen var å opprettholde et tilstrekkelig kredittforsikringstilbud for selskaper som selger sine varer og tjenester ved kredittsalg, gjennom å tilby risikoavlastning til kredittforsikringsselskapene. Målgruppen var kredittforsikringsselskaper som tilbyr kredittforsikring til selskaper som har rett eller plikt til å registrere seg i Foretaksregisteret. Ordningen gjelder risiko pådratt i perioden mellom 1. januar 2020 og 30. juni 2021, men kun utbetalinger knyttet til krav meldt inn på og etter 12. mars 2020. Det ble inngått avtale med fire kredittforsikringsselskaper under ordningen.

Eksfin skal følge opp eksisterende forpliktelser under ordningen, og fordringer så lenge det anses som regningssvarende. Det forventes ikke utbetalinger under ordningen etter 31. desember 2026.

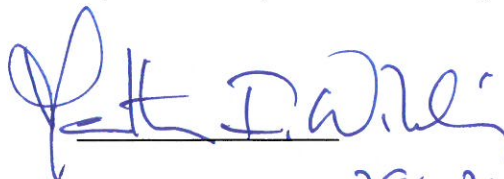
Tilskudd til ordningen

Ved opprettelse av garantiordningen ble det bevilget et tilskudd på 1,62 mrd. kroner som tapsavsetning, jf. Stortingets vedtak i samsvar med Prop. 117 S (2019-2020). 810 mill. kroner av tapsavsetningen ble tilbakeført til statskassen i forbindelse med revidert statsbudsjett for 2021, jf. Stortingets vedtak i samsvar med Prop. 195 S (2020-2021). Eksfin skal gi beskjed snarest ved behov for økte bevilgninger for dekking av utbetalinger under ordningen. Eventuelt resterende tapsavsetning skal tilbakeføres til statskassen etter hvert som det ikke er forpliktelser tilknyttet ordningen.

Penger til å dekke Eksfins administrasjonskostnader for forvaltning av ordningen bevilges ved tilskudd over statsbudsjettet.

6 IKRAFTTREDELSE

Nærings- og fiskeridepartementet, ikrafttredelse 1. juli 2021

Mette I. Wikborg
departementsråd

29.6.21

³² [Letter ESA](#) og [Letter ESA](#)